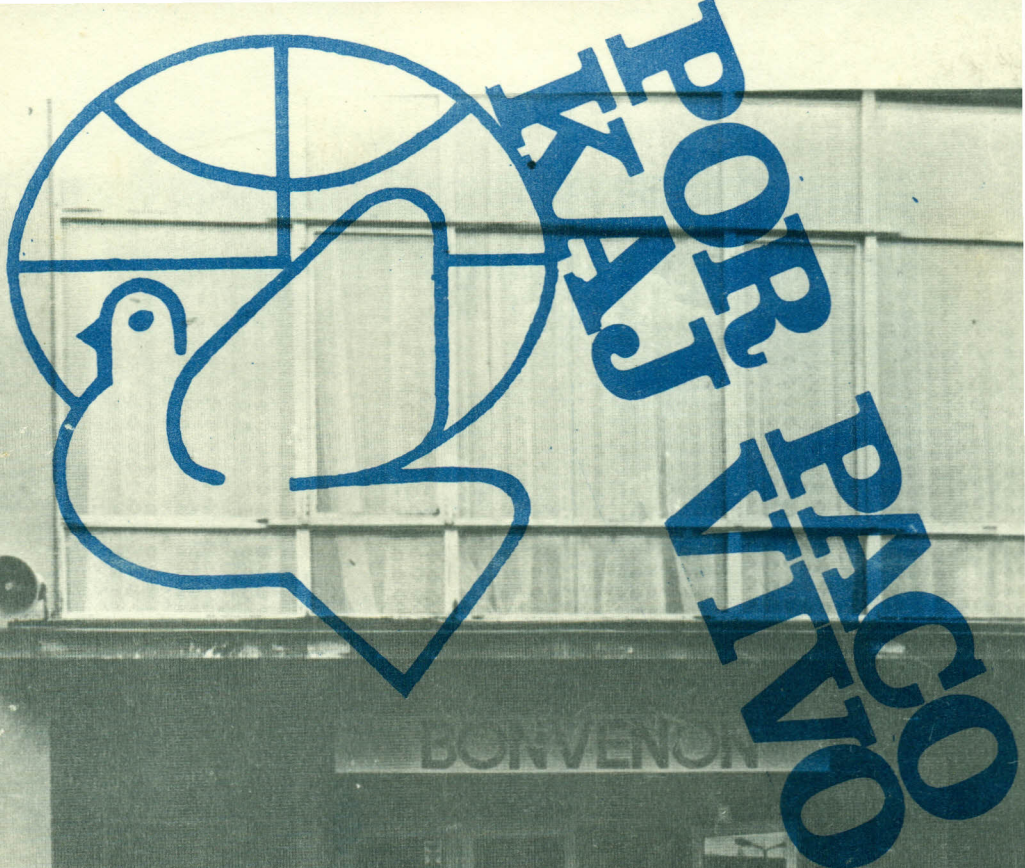
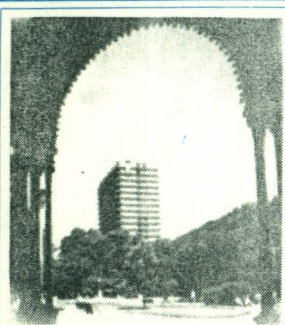
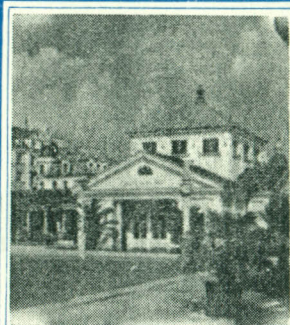
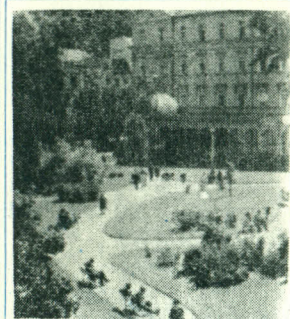

1983-2-3-96
starto

Karlovy Vary
 Lázně
 Lázně
 Lázně
 Lázně
 Lázně
 Lázně
 Lázně
 Lázně
 Lázně
 Lázně

ŜLOSILO AL VIA SANO
 ĈEĤOSLOVAKAJ BANEJOJ

KURACRESTADOJ EN ĈEĤOSLOVAKAJ BANEJOJ CERTIGAS
 KAJ LUIGN INFORMOJ PRI UNUOJAJ BANEJOJ DONAS:

BALNEA, reprezentace československých lázní a zřítel,
 Pateřská 11, 110 01 Praha 1, ČSSR
 Telex 122 213, Telefon 263 777

Jiří KOŘÍNEK

SUR KOMUNA ŜIPO

Saluton al vi kaj bonvenon,
 alveturantoj por ĉi tagoj,
 en nia centotura Prago,
 vi oferintaj vajagpenon,
 ja tasko nia ĝin valoras.

Kunvenas ni por laŭte diri,
 ke l tasko estas grava, skurĝa,
 ke povus tardi, temp ke urgas
 malhelpi ke abismen ŝiri
 povu la Teron stult rankora.

Estas jam temp, ke ni konsciu
 sur ŝip komuna ke ni drivas
 kaj kunekziste sur ĝi vivas,
 savigus ĉe ŝipromp neniu,
 eraras, kiu ĝin ignoras.

Per saĝ, bonvolo kaj prudento
 sin devos la popoloj armi
 kaj konsciencojn ekalarmi
 de orient ĝis okcidento
 por paclaboro plej fervora.

Sen diferenc de ras kaj kredo
 nun homa frat kun homa frato
 protestas kontraŭ vetarmado,
 kaj kontraŭ la nukle-obsedo
 komuna vok de ĉiuj ĥoras.

Nin ĉiujn celas la minaco:
 la pereiga kvant sufiĉas
 por tiuj kiuj povras, riĉas,
 progreso eblas nur en paco
 kiam popoloj kunlaboras.

Por gardi pacon fortojn streĉu,
 for frenezulojn de la gvido,
 for preparantoj de milito,
 por la homaro klare leĝu:
 PAC estas sola voĵ aural

AL
 MONDA
 ASEMBLEO
 POR PACO
 KAJ VIVO,
 KONTRAŬ
 LA NUKLEA
 MILITO

PRAHA 83

DEKLARO

La partoprenantoj de la 16a Konsultiĝo de Esperanto organizaĵoj en socialismaĵ landoj kunvenintaj de la 18a - 20a de aprilo 1983 en Radziejowice pritraktis la daŭre kreskantan militdanĝeron en la mondo kaj esprimas sian pluan subtenon al la konstantaj proponoj de la socialismaj landoj por malarmado kaj malstreĉiĝo en la mondo. Ili decide malaprobas la planojn pri dislokigo de novaj nukleaj armiloj en Okcidenta Eŭropo kaj aliloke. Tial la partoprenantoj alvokas la esperantistaron kontinui kaj pliintensigi la ĝis nunan plureveran porpacan aktivadon.

POR PACO KAJ VIVO

En STARTO n-ro 1/83 ni informis pri programo de la 5-a Renkontiĝo de pacdefendantoj en Pardubice. Nun skize pri tre eminenta aranĝo, kiu jam trapasis per sia signifo limon de nia lando.

La 5-an Renkontiĝon de pacdefendantoj en Pardubice ĉeestis 386 partoprenantoj. En tiu nombro estis 34 eksterlandanoj el Anglio, Aŭstrio, Belgio, Bulgario, GDR, Hungario, Pollando kaj Sovetunio.

Vendrede la delegitoj estis akceptitaj ĉe la distriktestro de Komunista partio kaj poste ĉe la urbestro. Posttagmeze la delegacio vizitis entreprenon TVAR, kun kies brigado de socialisma laboro, honorigita per titolo PACDEFENDANTOJ, subskribis esperantistoj el KD DUKLA kontrakton pri la porpaca kunlaboro. Post trarigardo de fabrikado oni debatis kun direktoro kaj pluaj gvidantoj. Vespere efektiviĝis en KD DUKLA kunveno kun funkciuloj de la urbo, kie oni interŝanĝis spertojn pri enlanda kaj eksterlanda pacaktivado.

Sabate /la 19.3.1983/ solenan renkontiĝon de la partoprenintoj malfermis infanoj kaj la programon pliriĉigis Esperanto-trio. Ĉe mikrofono poste parolis reprezentantoj de ĉiuj partoprenintaj landoj.

La tuta ĉeestantaro unuanime akceptis finan dokumenton, adresitan al registaroj de okcidentaj landoj de Eŭropo kaj Usono. Kopio de tiu ĉi letero estos sendita kun akompana letero al prezidento de Usono al sinjoro REAGAN kaj al ĉiuj MEM-landkomitatoj en Okcidento kun peto publikigi ĝin en ĵurnaloj. Ankaŭ estis akceptita decido, ke Ĉeĥa Esperanto-Asocio eldonos en Esperanta traduko plenan tekston de Politika deklaro de la ŝtatoj-anoj de Varsovia kontrakto kaj poste Esperantan tradukon de la akceptota teksto de Konferenco por paco kaj vivo, kiu okazos dum junio 1983 en Prago.

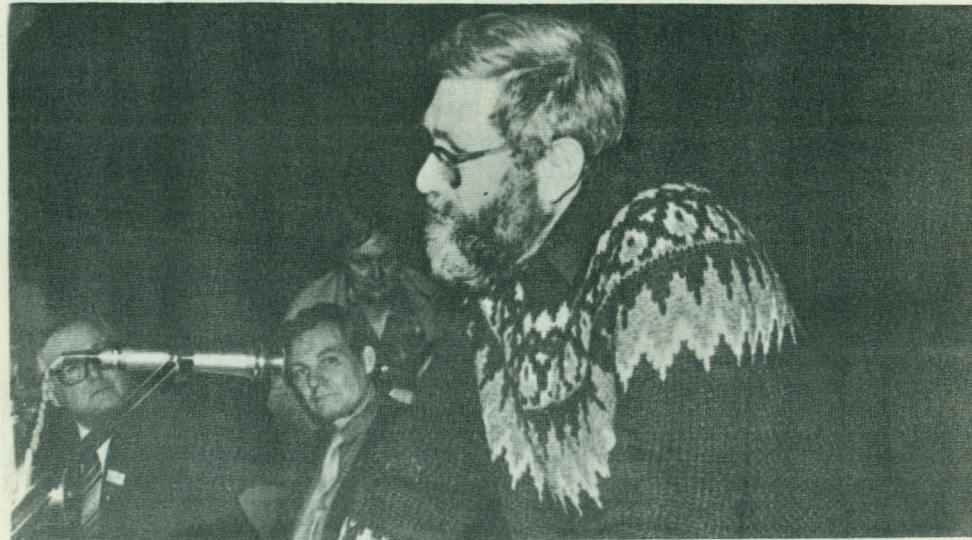
La posttagmeza kulturprogramo enhavis riĉan programon, korusan monologon de Eva SEEMANNOVÁ: LA PATRINO PAROLAS kaj du fabelojn de František LAŽECKÝ. Sekvis baleto de Entreprene klubo TESLA kun profesoro kaj studentoj de konservatorio. Fine

kantis kaj dancis la grupo TILIETO. Tago estis kronita per danĉvespero kun rica tombolo, kies gajno estis dedikita al la pacfonduso en Prago.

Dimanĉe estis aŭtobusa ekskurso al memorloko LEŽÁKY, kie oni metis florojn kaj aŭskultis esperantlingvan prelegon pri la tragedio de LEŽÁKY.

Ĉefa signifo de la packunveno en Pardubice estas en esprimo de la starpunktoj de homoj el diversaj landoj kaj diversaj sociaj strukturoj. Ĉiuj estas por la proceso de malstreĉiĝo, por plifirmigo de la tutmonda paco kaj sekureco - sed ili ne estas nur por tio, ili estas ankaŭ pretaj doni ĉiujn proprajn eblojn helpi al tiu procedo. Kaj tiu aktiveco estas la plej grava.

-erk-

ANKAŬ NI ANGLOJ BATALAS POR VIAJ INFANOJ HELPU AL NI
EL KOOPERITO TVAR AKCEPTO ĈE PREZIDANTO

MALFERMITA LETERO EL PARDUBICE

Al la registaroj de Germana Federacia Respubliko

Francio
Italio
Granda Britio
Norvegio
Belgio
Luksemburgio
Nederlando
Danlando
Turkio

Estimataj sinjoroj,

esperantistoj el la kapitalismaj kaj socialismaj landoj de Eŭropo partoprenis kune kun la ĉeĥoslovakaj pacdefendantoj la 5-an Renkontigon de la Pacdefendantoj en la Ĉeĥoslovaka Socialisma Respubliko dum la tagoj ekde la 18-a ĝis la 20-a de marto 1983, aprezis la nuntempan internacian situacion el la vidpunktoj de la nuklea, kemia, biologia kaj radiologia armadoj, do el vidpunktoj de endangerigo de la mondpaco.

La partoprenantoj de la renkontigo konstatis, ke dumjare, ekde la lasta agado de ĉi tiu kunveno, okazinta en majo 1982, la situacio ne pliboniĝis, male pro la agresema politiko de Usona administrantaro de sinjoro prezidento REAGAN okazis ne nur plua eskalado en la armado, sed eĉ apertaj milit-konfliktoj.

La partoprenantoj de la renkontigo estas konsternataj de Usonaj teorioj, t.e. de la unua nuklea frapo kaj de la limigita nuklea eŭropa militejo, ĉar ĉi tiuj teorioj kondukus al la nuklea katastrofo kaj al pereco de la vivo sur nia planedo, de la vivo, kiu ĉi tie evoluis dum miliardoj da jaroj.

Elspizado de la materialaj kaj energetikaj rimedoj, de la homa ingenio kaj racio por la produktado de ciaspecaj armiloj signifas konsekvence misvalorigadon de la fontoj al la homaro disponeblaj kaj tial la partoprenantoj de la renkontigo opini- as jam la politikon al tio celantan krimo kontraŭ la homaro. Kreskanta mondpaca movado pravas, ke la homaro volas vivi en la daŭra paco kaj la rimedojn tiel ŝparitajn per stop-armado uzi por la sociala kaj kultura evoluoj de la homaro.

La partoprenantoj de la renkontigo tial postulas, ke vi

- senkompromise rifuzu la usonan postulon pri disloko de kiaj ajn raketoj sur la eŭropa kontinento kaj sur la teritorio de via ŝtato, kaj tiel nuligu la intencon de Usono krei atom-militejon en Eŭropo kaj gnan teorion de la unua atom-frapo;
- insistu, ke ĉiuj nukleaj potencoj akceptu la saman devoligon, kian jam faris Unio de Sovetaj Socialismaj Respublikoj, ne uzi la nukleajn armilojn kiel la unua.

Santempe ni petas vin, ke laŭ la senco de la Politika Deklaracio de la ŝtatoj-membroj de la Varsovia Pakto el la 5-a de januaro 1983 eluzu la traktadojn de la Ĝeneva Komitato por la senarmigo, eventuale sekvigis pluajn traktadojn, celantaj al

- akcelataj internaciaj packontraktoj pri la totala kaj ĝenerala malpermeso provadi nukleajn armilojn, malpermeso de la neutronaj armiloj, likvido de la armiloj kemiaj kaj biologi- aj, malpermeso de la radiologiaj armiloj;

- komenco de la traktadoj malpermesi dislokadon de kiaj ajn armiloj en la kosma spaco;
- akcelanta solvado de la problemo pri firmigo de sekurigaj garantioj al la nenukleaj ŝtatoj.

La partoprenantoj de la renkontigo akordiĝis pri tio, ke nuntempa nenio estas tiom grava, kiel haltigo de la febra armado kaj konservo de la paco. Ĉi tiun taskon solvi estas devo de ĉiuj registaroj kaj de ĉiuj politikaj agantoj, destinataj la politikon de siaj landoj.

Kaj pri tio, ni, la partoprenantoj de la 5-a Renkontigo de la Pacdefendantoj 1983 en Pardubice, postulas vin.

En Pardubice, ĈSSR, la 19-an de marto 1983.

Por la prezidantaro de la 5-a Renkontigo de la Pacdefendantoj en Pardubice, ĈSSR.

Subskriboj

AKCEPTO EN LA URBODOMO

URBESTRO AKCEPTAS DONACON DE SOVETA REPRESENTANO V:SAMODAJ

PARTOPRENANTOJN AKCEPTIS LA DISTRIKTA GVIDSEKRETARIO DE KP.

Dr. PETHES, PREZIDANTO DE MEM TRANSDONAS AL URBESTRO HONORAN INSIGNON KAJ DIPLOMON DE MEM.

ĈEĤOJ KUN BELGO UNUECE POR PACO

REMEMORO PRI MORTINTAJ EN LEŽÁKY

■ POROKAZA EKSPOZICIO DE INFANPENTRAĴOJ

Estimata sinjoro prezidento Ronald REAGAN,

pasintjare en majo la partoprenintoj de la 4-a Renkontiĝo de la Pacdefendantoj el Pardubice, ĈSSR, sendis al Vi la malfermitan leteron kun apelacio al finigo de armad-konkurado kaj al poioĝa ĝenerala senarmigo.

En la hodiaŭa 5-a Renkontiĝo, post la aprezo de la eventoj en la mondo dum la pasinta jaro, la Pacdefendantoj konstatis, ke dank'al Via eksterlanda politiko, pliboniĝo en la internaciaj rilatoj ne okazis kaj male pli grandskale montrigas Via strebado pri la plua eskalado de la armado nuklea, kemia, bakteriologia kaj radiologia. Ĉi tiu fakto elvokas hororon antaŭ la estonteco, ne nur ĉe ni, sed ĉe ĉiuj kulturaj homoj de nia planedo.

Tial la partoprenantoj de la Renkontiĝo per la malfermita letero instigas la registarojn de la decidantaj ŝtatoj de Eŭropo kaj la registaron de Turkio al paŝoj, kiuj malebligis senkatenigon de milito, kondukanta al la monda nuklea katastrofo.

La kopion de ĉi tiu malfermita letero, sinjoro prezidento, ni sendas al la parlamento de la reprezentantoj kaj al la senato de Usono.

Eĉ ni konscias, ke nia voĉo per si mem en la batalo por la paco estas tro malforta, ni kredas, ke la fortiganta monda pacmovado kreas kondiĉojn ankau por ŝanĝo de Via eksterlanda politiko favora al la afero de la paco.

En Pardubice, ĈSSR, la 19-an de marto 1983.

Por la prezidantaro de la 5-a Renkontiĝo de la Pacdefendantoj en Pardubice, ĈSSR.

Subskriboj

Parlamento de la reprezentantoj.
La senato de Usono.

Estimataj sinjoroj,

ni opinias necesa informi Vin pri la vidpunkto de la partoprenantoj de la 5-a Renkontiĝo de la Pacdefendantoj en Pardubice, ĈSSR, okazinta en marto 1983. Tial aldome ni sendas al Vi kopion de la malfermita letero, akceptita de la pacrenkontiĝo, destinita al la registaroj, kiuj povas influi la mond-evoluon favore al la paco. Kune kun ĝi ni sendas al Vi ankaŭ la kopion de la akompana letero, pere de kiu la malfermita letero estis sendita al Via prezidento sinjoro Reagan.

Ni petas Vin, ke Vi validigu Vian influon kaj haltigu la minacnan mond-evoluon, destinitan de Unuiĝintaj Ŝtatoj de Nord-Ameriko kaj donu al nia planedo sekurecon kaj certecon de la paca vivo.

En Pardubice, ĈSSR, la 19-an de marto 1983.

Por la prezidantaro de la 5-a Renkontiĝo
de la Pacdefendantoj en Pardubice, ĈSSR.

Subskriboj

● NIA MONDO

● ● ESTAS MONDO

● ● ● DE LA PACO

Esperantistoj el malgranda orientbohema urbo Hořice v Podkrkonošī kelkajn jarojn kolektadis infandesegnaĵojn el la tuta mondo. Ekde aŭtuno 1982 la ekskluziva kolektaĵo de 289 bildoj kaj grafikaĵoj el 35 landoj vojaĝas tra Ĉeĥoslovakio sub nomo "Ekspozicio de la infandesegnaĵoj el kvin kontinentoj". En marto 1983 la ekspozicio hejmiĝis en mondfama okcidentbohema banejurbo Karlovy Vary. Filia Domo de Soveta Scienco kaj Kulturo gastigis la ekspozicion en siaj helaj teretaĝaj cambroj - ĝuste sub la konstanta ekspozicio pri nunjare jubileanta fama banloka gasto, fondinto de sciencia socialismo - Karolo Marx.

Esperantistoj el la loka grupo de ĈEA instalas la ekspozicion sub aŭspicio de la Distrikta Packonsilio en Karlovy Vary. La 10-an de marto 1983 la ekspozicio estis solene inauguriĝinta. La inauguron partoprenis delegitaro de la Distrikta Komitato de Ĉeĥoslovaka Komunista Partio gvidata de sia sekretario A. Hora; vickonsulo de USSR en Karlovy Vary V. I. Čiglin kaj lia sekretario A. A. Gromov. Krom multaj loĝantoj de la urbo kaj esperantistoj ĉeestis ankaŭ sovetaĵ pacientoj el la sanatorejo Imperial.

En solenaj paroladoj estro de la Loka Grupo de ĈEA Jar. Klement kaj prezidento de la Distrikta Packonsilio J. Kocourek substrekis signifon de la ekspozicio aranĝita okaze de la Monda Asembleo por Paco kaj Vivo, kontraŭ la Nuklea Mili-

to, okazonta en junio 1983 en Prago. Ankaŭ estis memorigita la 30-a jubileo de MEM kaj 10-a jubileo de la kontrakto inter MEM kaj Monda Packonsilio subskribita en Moskvo.

La vizitantoj estis invitataj por rigardi la ekspozicion. Kvankam multaj parolis pri nacia diverseco, en la infandesegnaĵoj manifestiĝas komuna volo de la infanoj kaj de iliaj gepatroj kaj geinstruistoj por la daŭra mondpaco. Sur multaj bildoj ĉefas la suno - fakta simbolo de la paco. Ĉie estas blanka aŭ blua firmamento: ĉie videblas ludoj, laboro kaj vivo. Tial estis elektita moto por la ekspozicio en Karlovy Vary: "Nia mondo estas mondo de paco".

En speciala ĉambro esperantistoj el la Loka Grupo dokumentas signifon de la lingvo Esperanto por interkompreniĝo de la pacfortoj kaj la nuntempan agadon de la Esperanto-movado. En ses vitrinoj la vizitantoj povas observi donacojn el eksterlando, sciencan kaj belartan literaturon, ekspozicion pri la evoluo de Esperanto kaj interlingvistiko - kaj ankaŭ specialan vitrinon pri la gazeto PACO.

Dum amika kunestado post la inaŭguro la sovetaĵ gastoj frunte de la vickonsulo Čigrin vigle interesiĝis pri la E-movado en ĈSSR kaj USSR. Estis rememorigita vigla interkorespondado de la esperantistoj el Karlovy Vary kun samideanoj en USSR. Estis bone, ke ĝuste samtage venis el la sekretariejo de ĈEA nova soveta materialo en Esperanto - broŝuro de la agenturo Novosti "Defendi la pacon, preventi nuklean militon" pri la proponoj de USSR en la Dua Speciala Sesio de la Generala Asembleo de UN pri malarmado. La partoprenantoj rememoris ankaŭ la alproksimiĝantan kvaran jubileon de la fondiĝo de la Asocio de Sovetiaj Esperantistoj ASE - kaj kelkaj sovetaĵ pacientoj partoprenis la specialan kunvenon pri ASE ĝuste en la jubilea tago - la 14-an de marto.

Entute eblas konstati, ke la ekspozicio de la infandesegnaĵoj instalita en Karlovy Vary sukcese plenumis sian duoblan taskon: ĝi kontribuis al multaj porpacaj aranĝoj en tiu ĉi jaro - kaj efike informis pri Esperanto. La ekspozicio restis instalita ĝis la 24-a de marto 1983.

Pri la ekspozicio vaste informis ĉefaj ĉeĥoslovakaj gazetoj /Ĉeĥa Presagentejo ČTK preparis specialan informon/, Ĉeĥoslovaka Radio kaj Televido.

Jaroslav K l e m e n t

POTŘEBUJEME UČEBNÍ POMŮCKY

Esperantské učební pomůcky, které naše veřejnost má k dispozici, umožňují využití mezinárodního jazyka sotva z 10 % a to v podstatě jen při korespondování a turistice. To je ovšem příliš malý okruh působnosti. Také nízká jazyková úroveň značné části esperantistů, svědčící o jejich nepřilíživě velké účtě k esperantu, je na překážku při získávání důvěry u neesperantské veřejnosti. Pro zvýšení celkové jazykové úrovně členstva i pro proniknutí esperanta do dalších oblastí života je zapotřebí řada nových učebních pomůcek, které ovšem mohou vytvořit pouze esperantisté.

Mnozí z čtenářů se pokoušeli nebo i pokouší učební pomůcky připravit. Zatím však v této oblasti nebyla dostatečná koordinace, chybí vzájemná spolupráce a kontrola. Náš svaz se nyní snaží tuto činnost řídit a organizovat prostřednictvím svých sekcí a komisí, zejména sekce pedagogické. Nelze dnes samozřejmě slíbit, že nové pomůcky budou vždy ihned vydány. Je nutné mít v rukou nejdříve dokonale připravený rukopis, dokonale jak co do obsahu, tak co do formy a pak teprve lze rukopis dát do výroby. Nebude-li však připraveno nic, určitě nic také nevyjde. Proto je třeba, aby všichni zájemci o tuto práci se hlásili na sekretariátu svazu, který zprostředkuje vzájemnou spolupráci.

Nejdříve však nutno vědět, jaké učební pomůcky jsou vlastně potřeba. Můžeme je rozdělit na tři kategorie: pro děti a mládež, pro dospělé obecně, pro odborníky.

Pro děti potřebujeme obrázkovou učebnici /věk 4 - 7 let/, učebnici pro děti školního věku /8 - 13 let/ a učebnici pro učně a pro středoškoláky /14 - 18 let/. Čítanky jsou potřebné pro školní věk /pohádky/ a pro mládež /dobrodružná četba/.

Dospělí potřebují novou moderní učebnici, podrobnou mluvnici esperanta v českém jazyce, konverzační příručka, čítanku a slovníky - kapesní, střední a velký.

Nejsložitější je situace u třetí kategorie. Odborníkům nestačí dát do rukou pouze slovník z oboru. Potřebují v první řadě učebnici, která by je bez velkých oklik seznámila se základy jazyka a se základy odborné terminologie v esperantu, terminologie z příslušného oboru. Teprve takto připravenému esperantistovi-oborníkovi je velký slovník něco platný. Učebnice by byly zapotřebí například z oborů: sport, medicína a zdravotnictví, technika všeobecně, případně i specializované, přírodní vědy, společenské vědy a pod. Z těchto oborů je třeba vytvořit i slovníčky, které by se později spojily i ve větší slovníky podle příbuznosti oborů. Např. technický slovník /strojírenství, elektrotechnika, matematika, fyzika, chemie/, přírodopisný slovník /botanika, zoologie, mineralogie, lékařství, paleontologie/, potravinářský slovník /zemědělství, kuchařství, pekařství, pohostinství/, společenskovědní slovník /filozofie, právo, obchod, politika a pod./.

Výčet není pochopitelně úplný. Měl by sloužit jen jako vodítko. Na druhé straně je pravda, že některé ze jmenovaných učebních pomůcek už existují nebo se připravují /např. v sekcích pedagogické, technické, medicínských a železničářské/ a uvádíme je jen proto, aby náš přehled nepůsobil utržkovitě. Většina námětů však na své zpracování teprve čeká.

Vyzýváme všechny, kteří na podobných pomůčkách pracují nebo chtějí pracovat a mají k tomu dostatečné pomůcky /Plena Ilustrita Vortaro, Plena Gramatiko a pod./ i znalosti jazykové, aby se nám přihlásili. Uveďte jméno, adresu, téma práce, stav rozpracovanosti a další podrobnosti. Pište na adresu svazu s označením: Pro pedagogickou sekci.

M. Malovec

O PROPAGANDISTICKÉ MÁNII

Jako každé hnutí trpí i hnutí esperantské různými tzv. dětskými nemocemi, které se neustále vracejí a škodí celé myšlence, ačkoliv esperanto již dosáhlo věku dospívání, v němž by se tyto dětské choroby měly už postupně ztrácet. Snad nejhorší a nejhouževnatější ze všech těchto nemocí je propagandistická mánie, která zachvátila mnohé esperantisty a zachvacuje téměř každého, kdo se seznámil s myšlenkou mezinárodní řeči a nadchl se pro ni. Můžeme kolem sebe pozorovat věčné začátečníky, kteří se nikdy nedostali za desátou lekci, protože místo učení se věnují přesvědčování svých příbuzných a známých, aby se "dali také na esperanto". Vylepují hvězdičky kde se dá i nedá, argumentují tím, že esperanto je desetkrát snazší než ostatní jazyky, protože se jeho gramatika vejde na pohlednici a vůbec jim přitom nevádí, že svým vlastním věčným začátečnictvím toto tvrzení vyvracejí a dělají hnutí spíše ostudu. Při návštěvě klubů angličtiny nebo francouzštiny zjistíme, že po překročení prahu všichni přítomní přestávají používat své mateřštiny a vyprávějí si anglicky nebo francouzsky anekdoty, příběhy ze života nebo obsahy knih či jiné zajímavosti, které jim pomáhají ovládnout jazyk, jemuž se učí.

V esperantských klubech však slyšíme český sprádat strategické plány a naivní finty, jak nalákat a přimět k učení co nejvíce neesperantistů, především pomocí stručných přehledů gramatiky a slovníků s omezeným výběrem slov, které ovšem mohou imponovat pouze lenochům a dělat další věčné začátečníky, zatímco seriózní zájemci jsou tímto domněle primitivním jazykem jen odpuzováni. Při reklamách a propagandě slibují mnozí esperantisté hory doly, jak co se týká snadnosti jazyka, tak co se týká jeho využití, takže nově naverbovaní začátečníci se po čase cítí oklamáni, opouštějí hnutí a roztrušují o něm varovné informace. Často naříkáme, že instituce si esperanta málo všimají, nezavádějí je do vědy, techniky nebo do sportu, ale zapomínáme, že žádná instituce nedokáže vytvořit ani esperantské názvosloví, ani slovníky nebo učebnice, že to všechno musíme připravit my sami. Můžeme to ovšem udělat jen tehdy, když se jazyk pořádně naučíme.

Naše veřejnost má k dispozici učebnice pro začátečníky a kapesní slovníky, které umožňují využívat esperanto pro korespondenci a turistiku, pro četbu časopisů a beletrie, avšak nestačí pro uplatnění mezinárodního jazyka v jednotlivých profesích. Člověk, který si chce esperantem jen dopisovat, se obvykle spokojuje se znalostí mluvnického přehledu a několika set slovíček, ale dál se místo esperanta pokouší střídavě dobýt angličtinu, němčinu, francouzštinu, španělštinu a další jazyky. To je jedna z příčin, proč výsledky při výuce mezinárodního jazyka nejsou tak skvělé, jak by se dalo očekávat. Lidem zatím nestojí za to věnovat se esperantu naplno. Tím pádem máme i trvalý nedostatek učitelů, s nímž svaz neustále těžce zápasí. Za těchto okolností ani ta nejlepší a nejšikovnější propagace nemůže mít pozoruhodnější výsledky.

Dokud nevytvoříme podmínky, aby nám vznikali esperantisté v pravém smyslu toho slova a ne jen poloesperantisté a taky-esperantisté, nesmí být v e r b o v á n í hlavním cílem našeho hnutí, nýbrž cílem vedlejším. Pro význam jazyka není nejdůležitější p o č e t lidí, kteří se k němu hlásí /což se stejně nedá spočítat a odhady kolísají od sto tisíc do šestnácti milionů/, ale k v a l i t a, s níž jazyk používají. Až se nám podaří vytvořit takové podmínky, aby se každý zájemce mohl naučit esperanto v plném rozsahu, především v oblasti své profese, a až budeme mít dostatek kvalitních učitelů, budou se i lidé učit esperantu pilněji a dokonaleji a také ve větším počtu. K vytvoření těchto podmínek však bude třeba ještě hodně času, hodně práce a hodně skutečných esperantistů, znalců mezinárodního jazyka. A bude k tomu potřeba zbavit se i propagandistické verbovací mánie a nahradit ji seriózním a pilným učením. Nemá cenu si dělat sbírku trofejí ze zverbovaných začátečníků a lákat k učení druhé, pokud my sami zůstáváme esperantu hodně dlužni a netroufáme si ani ke svazovým zkouškám, které představují vlastně minimum, které by měl esperantista - aby byl hoden toho názvu - umět a znát.

A proto neverbujme přehnanými sliby, hvězdičkami a reklamními triky, nýbrž poctivým učením, dokonalou znalostí a trpělivou prací.

M. Malovec

Resumo: Pri la nesanaĵo manieroj de la propago de Esperanto.

]Lingva angulo(

DUDEKO DA FAKAJ VORTOJ POR PRAKTIKA UZO /9/

oblongo - obdélník
 ofsaĵo - postavení mimo hru, ofsaĵ
 pance - porucha /přístroje, motoru, vozidla ap./
 placeto - podesta
 interplaceto - mezipodesta /schodišťová/
 pralino - pralinka
 pulardo - vykrmená slepička
 rabato - polodrážka /u dveří a oken/
 raĉoaro - soukolí
 roverso - klop /kabátu/
 setlejo - sídliště
 specifa rivolunombro - měrné otáčky /stroje/
 ŝtencila multobligo - průtisk, blánové rozmnožování
 ŝutro - okenice
 taluso - násep, násyp /zemní těleso/
 taluti /tr/ - svahovat
 taluto - svah /náspu, výkopu, zářezu ap./
 tapiŝreko - klepač na koberce
 tegmenta luko - střešní poklop
 terminalo - koncové zařízení, koncová stanice, terminál
 /v kontejnerové dopravě, v počítačové technice ap./
 vadbaseno - brouzdaliště /we/

La tradicia Internacia Fojra Esperantista Renkontiĝo /IFER/ en Lejpcig, GDR /la 11.-13.3.1983/ kunvenigis en la foiran urbon 142 esperantistojn el Bulgario, ĈSSR, FRG, GDR, Hungario kaj Okcidenta Berlino. Le ĉefa temo estis VENKINTOJ EN LA HISTORIO, lige al la 50-a jubileo de la proceso kontraŭ G. DIMITROV kaj liaj kunbatalintoj akuzitaj pro BRULIGO DE LA REGNA PARLAMENTEJO en Berlino. La proceso en 1933 okazis ĝuste en Lejpcig. La partoprenintoj de la renkontiĝo auskultis prelegon de d-ro D. Blanke: REVOLUCIAJ TRADICIOJ DE LA PACMOVADO, prelegon DIMITROV, KIEL VENKINTO DE LA HISTORIO - HOMO DE ELSTARA KARAKTERO /N. Aleksiev - prezentita far J. Angelov/ kaj poste komune vizitis muzeon de G. DIMITROV - iaman regnan jugdomon, kie la proceso okazis.

El la alia tre riĉa programo de IFER '83 ni menciis prelegon PRI LA EVOLUO DE ESPERANTA LITERATURO /d-ro F. Jáki/, prelegon APLIKO DE ESPERANTO EN SCIENCO KAJ TEĤNIKO /doc. d-ro V. Novobilský, ĈSo./, du vesperojn kun kultura programo /i.a. ludis sudmoravia kordcimbala muziko el Vracov/, lumbildprelegon SLOVAKA PARADIZO - NATURPROTEKTATA REGIONO DE SLOVAKIO /E.V. Tvarožek/, fakajn renkontiĝojn de medicinistoj, komputistoj, fervojistoj kaj pedagogoj.

Reprezentantoj de la unuopaj landoj renkontiĝis kun prof. d-ro Held, direktoro de la regiona komitato de KULTURBUND DER DDR, kiu informis la ĉeestintoj pri la organizado de kulturlaboro en GDR kaj informiĝis pri la laboro de Esperanto-asocioj en la reprezentitaj landoj.

La ĉi-jara IFER '83 havis dank' al la preparokomitato altan politikan, kulturen kaj fakan nivelojn. Partoprenon en la venonta IFER '84 oni povas al la legantoj de STARTO varme rekomendi.

V. Novobilský

AMIKA RENKONTIĜO VARE - KUBRAT EN BULGARIO

Jam naŭan fojon okazis Vintra esperantista amika renkontiĝo en KUBRAT, kies ĉefa temo estis dediĉita al centjara datreveno de naskiĝo de Jiří DIMITROV. Partoprenis trimembra delegitaro el Hungario kaj kvinmembra el ĈSSR.

Mi havis taskon prepari referaĵon, kiamaniere ni en Ĉeĥoslovakio vidis vivon kaj verkon de Jiří DIMITROV, heroon de Lejpciga proceso en la jaro 1933. Kun gojo mi sciigis al bulgaraj esperantistoj, ke en nia tuta patrujo estas dissemitaj stratoj, placoj kaj fabrikoj nomitaj honore al Jiří DIMITROV. En Ostrava estas lernejo, kie tiu nomigo estas sur memortabulo skribita ne nur ĉeĥe, sed ankaŭ bulgare. Tio ĉi rememoras al

ĉiuj niaj loĝantoj grandiozan verkon de J. DIMITROV. Mi rememoris UEA kongreson en la jaro 1963 en Sofio. Tiam estis ebligita al ĉiuj kongresano viziti mauzoleon de Jiří DIMITROV. Tio estis por ĉiuj kortuŝa momento vidi personon, kiu per heroa batalo kontraŭ naskiĝanta faŝismo, donis ekzemplon al tuta mondo, kiel halti ilian ekspansion. Al partoprenantoj estis prezentita autentika filmo pri lejpeiga proceso.

Bela kultura programo de lokaj junpioniroj bone fermis kadron de programo. Vespere mi projekciis diapozitivojn de mia pasintjara vizito en Volgograd, kie mi partoprenis feston de Granda oktobra revolucio. Jubilea 10-a VARE estos dediĉita al 40-jara jubileo de konstruado de socialismo en Bulgario.

Drahomír KOČVARA,
prezidanto de Porpaca sekcio de ĈEA

Eksterlandaj gastoj dum 9-a VARE diskutas kun prezidanto de Esperantista klubo en KUBRAT Anton ANTONOV.

el junularo vivo

JUNULARA ESPERANTO-LERNEJO - JEL '83 EN KOŠICE

Junulara Esperanto-lernejo okazos de la 7-a ĝis la 20-a de aŭgusto 1983 en urbo Košice. Loĝado en studenthejmo. Instruado ĉiutage kvin instruhorojn en kursoj:

A - por komencantoj, B - konversacia, C - por progresintoj kaj krom lernado kulturaj kaj turismaj programoj.

Aligilojn sendu ĝis la 15-a de junio 1983 al:

JUNAJ ESPERANTISTOJ EN SLOVAKIO, Sobotské nám.6, 058 01 POPRAD, Ĉeĥoslovakio.

Enlandanoj pagas tuj post ricevo de poŝtpagilo, eksterlandanoj tuj post alveno al JEL '83. Partoprenkotizoj: membroj de

AE SSR kaj ĈEA Kĉs 650,--, nemembroj Kĉs 700,--, eksterlandanoj el kapitalismaj landoj Kĉs 1.100,--. Esperantistoj el socialismaj landoj kontaktu kun organizantoj.

- JEL -

TURISMA RENKONTIĜO DE JUNULARO EN ŽDĀR NAD SÁZAVOU, ĈSSR

Junulara sekcio de ĈEA en kunlaboro kun Esperanto-klubo en Brno aranĝos la 7. - 9.10.1983 turisman renkontigon de junularo.

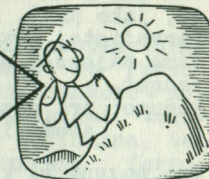
PROGRAMO:

- 7.10.1983 /vendredo/: 17,00 h. - alveno, amika interbabilado
19,00 h. - vespermango
20,00 h. - interkona vespero - ludos la muzik-grupo BARBULOJ
- 8.10.1983 /sabato/: 7,00 h. - matenmango
8,00 h. - turismaj promenoj /35 km kaj 15 km longaj/
19,00 h. - vespermango
20,00 h. - dancovespero kun BARBULOJ
- 9.10.1983 /dimanĉo/: 7,30 h. - matenmango
9,00 h. - KULTURA MATINEO /s-ino Růžicková-Pavlinová, membrino de DBM, Brno/
10,00 h. - amika kunestado kaj interbabilado kun komitato de JS
12,00 h. - tagmango, poste forveturo

ĜENERALAJ INFORMOJ:

Prezo por hotelo, ĉiuj mangoj kaj programoj sumiĝas nur 200,-- Kĉs. La loĝado: en hotelo TÁLSKÝ MLÝN en urbo ŽDĀR N. SÁZAVOU.

TURISMA M O N D O

ZÁJEMCI O PRŮVODCOVSKOU SLUŽBU POZOR!

Všem esperantistům, kteří mají zájem o zkoušky z průvodcovské služby sdělujeme, že cestovní kancelář REKREA v Praze přijímá přihlášky do konce června 1983. Pražský kurs začne probíhat od října 1983 a to 2x týdně po třech hodinách. Zájemci z Prahy či z blízkého okolí se můžete obrátit písemně nebo osobně na s. BURIÁNKOVOU, cestovní kancelář REKREA, Revoluční 13, Praha 1 /5. patro, číslo dveří 519/.

Těm, kteří bydlí v odlehlých místech ČSR, doporučujeme obrátit se přímo na příslušné krajské cestovní kanceláře nebo jejich pobočky, které Vám sdělí příslušné informace:

KCK České Budějovice	- s. PROKEŠOVÁ
Plzeň	- s. MAUROVÁ
Teplice	- s. JAROŠOVÁ
Pob.Liberec	- s. SEČKÁROVÁ
KCK Hradec Králové	- s. ŠLESINGEROVÁ

Brno - s. KUDĚLKOVÁ
 Ostrava - s. SKALOVÁ, ved.pobočky
 Zároveň upozorňujeme, že v tomto roce bude zahajovat kurs - kromě pražského - jen v KCK, Hradec Králové. Přesto se však nevzdávejte naděje a průběžně se informujte u KCK REKREA nebo poboček REKREA. Bylo by totiž opravdu škoda nevyužít znalostí esperanta pro průvodcovskou službu.

Důchodcům esperantistům sdělujeme, že mohou pracovat jako průvodci pouze do 65 let.

Za turist.komisi :
 Dana Haškovcová

Resumo: artikoleto temas pri gvidservo en ĈSR, nome kiel utiligi Esperanton por turismo kaj gvidservo kaj kie fari gvidekzamenojn.

el fervojista movado

ČTĚTE ESPERANTSKÝ ŽELEZNIČÁŘSKÝ TISK

Každá železničářská sekce světové organizace IFEF vydává alespoň dvoulistový leták propagující činnost sekce. Ta naše využívá STARTO. Informace dodává převážně výbor sekce, od členů by však neškodilo pár řádků přinášejících různé zajímavosti týkající se železnic a života na ní.

Internacia fervojisto píše nejen o esperantu, ale i o různých světových zajímavostech a lze jej objednat prostřednictvím ČES i na Slovensku. Máme také možnost získat jiné časopisy, jako např. Bulgara fervojisto, Hungara fervojisto mondo a Fervojistaj novaĵoj z NDR. Tyto časopisy dostáváme výměnou. Žádáme zájemce, aby nám napsali, který z časopisů si chtějí objednat.

Resumo: pri esperantaj fervojistaj periodaĵoj kaj pri ebleco aboni ilin pere de fervojista sekcio de ĈEA.

KDO POJEDE NA KONGRES DO BELGIE?

V posledních číslech STARTA jsme Vás informovali o tom, že z valutových důvodů neuskutečníme hromadný zájezd na kongres do Belgie. Protože tento článek budete číst v době, kdy už každý ví zda valutový příděl dostal, prosíme ty kteří pojedou, aby nám napsali o přihlášku na kongres. Můžeme Vám pomoci při zprostředkování vizových formalit.

Těm, kteří do Oostende pojedou, přejeme šťastnou cestu a příjemný pobyt.

Resumo: pri privata partoprenado al Fervojista Kongreso en Oostende, Belgio.

TRILANDA FERVOJISTA RENKONTIĜO EN PRAHA

Fervojista sekcio de ĈEA aranĝis en la tagoj 21.-23.1. 1983 en Prago renkontiĝon de siaj membroj. Partoprenis ankaŭ niaj gekolegoj el Hungario kaj GDR. Konferenco okazis en kunsidejo de TJ Praga.

El interesa programo meritas mencioni:
 Hungara kolego Janos Patay helpe de koloraj diapozitivaj prok-

simigis al ĉiuj partoprenantoj denove la atmosferon de la lasta 34-a IFEF-Kongreso en Balatonfüred. Poste li transdonis donacon de hungaraj fervojistoj al FS de ĈEA. Nome de FS akceptis la donacon kaj dankis prezidanto de nia FS s-ano Jaroslav KAŠPAREC.

Kolego Achim Meinel el GDR salutis la renkontiĝon nome de orientgermanaj fervojistaj esperantistoj. Poste li per diapozitivaj kaj vortoj montris al ni iamaĵn etŝpurajn fervojliniojn en GDR, precipe en Saksujo.

Hungara kolego d-ro Ferenc Phersy raportis poste pri la hungaraj etŝpuraj fervojoj kun ŝpurlargeco 760 mm. Poste lia hungara kolego Sulcz /Sulc/ tre bone deklamis poemon FERVOJO de Petöfi.

Germana kolego Horst Theurich gvidis nin ne nur per bildoj, sed ankaŭ per vortoj al Bulgario por interkonatiĝi kun etŝpura fervojo Septemvri - Dominište /largeco 760 mm, 122 km longa/, kiu helpe de 32 tuneloj kaj multaj pontoj trairas la tutan Rodopi montaron kaj kie troviĝas ankaŭ la plej alte situanta fervojstacio sur Balkana duoninsulo - Avramori Kolibi en alteco 1267 metrojn.

Antaŭ fino de posttagmeza programo oni unuanime akceptis ALVOKON POR PACO, protestanta kontraŭ la sensenca vetarmado kaj produktado de la teruraj neutronaj kaj aliaj amasmortigaj armiloj. La programon finis kolego Sulcz el Hungario per emocia deklamado de la poemo NE PLU MILITON de Julio Baghy.

Programon de la aranĝo kompletigis dimanĉe vizito de riĉaj kolektoj de Nacia Teknika Muzeo en Prago.

J. Tomíšek

U NÁS BUDEME NEČINNÍ ?

Pročítám-li zahraniční esperantské železniční časopisy, překvapuje mne, jak aktivní jsou členové těchto sekcí. Ve Fervojistaj novaĵoj z NDR vychází nejen železniční esperantsko - německý slovník, ale přečtete si i zajímavosti železniční techniky. Vždy jsou velmi zajímavé články od Heinze Hoffmanna, ten poslední se týkal úprav jízdních řádů. Také v Hungara fervojista mondo vychází několik skutečně technicky zaměřených článků. Byli bychom rádi, kdyby se i na stránkách STARTA objevily čas od času podobné články, nebo alespoň vlastní názory čtenářů na články ze zahraničí. Je možné, že ten který si něco přečte, napíše autorovi svůj názor a je lepší, když se taková diskuse vede otevřeně a když se každý k ní může vyjádřit.

Nabízí se také možnost spolupráce s vědecko-technickou sekcí ČES, která má v této oblasti hodně zkušeností. Vždyť železnice není jen doprava, s ní souvisí další obory.

Najde se také v naší sekci někdo, kdo se pokusí uplatnit esperanto také jinak, než při setkáních a čtení časopisů? Sekce železničářů čeká na Vaše odpovědi a návrhy!

Resumo: prezidanto de Fervojista sekcio de ĈEA atentigas pri aktiveco de esperantistoj-fervojistoj en eksterlando kaj instigas membrojn de nia fervojista sekcio al simila agado.

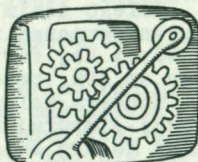
17-a KONFERENCO DE FERVOJISTA SEKCIO DE ĈEA EN CHOŤEBOŘ

Fervojista sekcio kaj loka grupo de ĈEA en urbo Havlíčkův

Broĉ aranĝos dum la 15. - 17.9.1983 konferencon dediĉitan al 100jara datreveno de naskiĝo de Jaroslav HAŠEK.

Aligilojn kaj pliprecizajn informojn petu ĉe s-ino Jitka SKALICKÁ, Koněvova 227, 130 00 Praha 3, ĈSSR.

Scienc-teĥnika sekcio de ĈEA

Scienc-teĥnika sekcio de ĈEA informas:

- a/ estis finpretigita LISTO DE FAKAJ PUBLIKAĴOJ troviĝantaj en la sekcia biblioteko kaj prunteblaj al la interesatoj. La liston bv. peti aldonante poŝtmarkon ĉe la sekretario: J. LAUBE, Alej Rudé armády 811, 413 01 ROUDNICE, ĈSSR;
- b/ SAEST '84 kun la ĉeftemo PERSPEKTIVOJ DE LA MONDA NUTRAJ-PRODUKTADO okazos en Brno ekde la 31-a de aŭgusto ĝis la 2-a de septembro 1984. Planu vian aktivan partoprenon en tiu ĉi internacia seminario de STS-ĈEA. Pro kelkaj malfacilaĵoj ni ne povas disponigi en tiu ĉi numero definitivajn informojn. Sekvu venontan numeron de STARTO /3/83/ kaj de Budapeŝta Informilo;
- c/ ĉu vi jam resendis vian novan aligilon al la sekcio, kiun vi ricevis komence de marto? Bv. ne prokrasti la forsendon!

I F E R ' 8 3

En kadro de Internacia Foir Esperantista Renkontiĝo - 1983 en Lejpcig, GDR, prezentis prelegon pri apliko de Esperanto en scienco kaj teĥniko doc.d-ro V. Novobilský, ĈSc. En la prelego li traktis problemojn de la multlingveco en la kondiĉoj de la scienc-teĥnika revolucio, historiajn aspektojn de la faka uzo de Esperanto, modernajn fakajn aplikojn kaj pluajn perspektivojn sur tiu ĉi tereno. El la aliaj fakaj programoj de IFER 1983 ni menciuj fakajn kunvenojn de medicinistoj, komputistoj, fervojistoj kaj pedagogoj. Pli detalan raporton pri IFER '83 vidu aliloke en tiu ĉi numero.

HIMIJA I JIZNJ

La popularsciencia revuo eldonata en Moskvo en eldonkvanto de 360 000 ekzempleroj aperigadis pasintjare E-kurson por Ĥemiistoj. Laŭ informo de la aŭtoro B. KOLKER, venis al la redakcio 400 ekzamenaj laboroj de la legantoj. - CHEMIE A LIDÉ / Ĥemio kaj homoj/, aldono de la faka gazeto Chemický průmysl / Ĥemia industrio/, ĈSSR, aperigis sufiĉe ampleksan informan artikolon HIMIJA I JIZNJ PROPAGUJE ESPERANTO /1/1983, pĝ. 7 - 8/.

GEOLOGIO INTERNACIA 1984 /Vol. 5/

Por la nova volumo de GI sendu viajn kontribuojn koncernantajn geologion en amplekso de maksimume 15 paĝoj ĝis la 31-a

de aŭgusto 1983 al la ĉefredaktoro de GI: RNDr. Josef KAVKA, ĈSc., Lužná 7, 160 00 PRAHA 6 - Vokovice, ĈSSR.

SCIENCAJ KOMUNIKAĴOJ '83

Sub redakto de prof.d-ro O. HASZPRA, DrSc., aperis en Sciencia Eldoncentro de UEA en Budapeŝto /66 paĝoj de faka teksto, ricevebla kaj mendebla ĉe la Libroservo de HEA por 40 Ft./.

► KION CELAS AGROKULTURA FAKA GRUPO ?

Same kiel sur terenoj de aliaj sciencaj kaj teĥnikaj branĉoj ankaŭ en agrokulturo la komuna lingvo, praktikata de diverslingvaj agrokulturistoj, signifus gravan faktoron por internacia kunlaboro kaj intensigo de la produktado. Tiu ĉi fakto estis impulso por fonda de agrokultura faka grupo de scienc-teĥnika sekcio de ĈEA. Ĝi volas kunigi ĉiujn esperantistojn, kiuj interesigas pri agrokultura produktado, kiuj laboras aŭ laboris en la agrokultura primara produktado, en distrikta komunaj agrokulturaj entreprenoj, en serv-stacioj por agrokulturo, ktp. Plue ni volas kunlaborigi ĝardenistojn, abelistojn, bredistojn de dombestoj, veterinarojn kaj ĉiujn ceterajn interesatojn pri agrokulturo. Membreco en AFG estas libervola kaj senpaga. La kondiĉo estas nur valida membreco en Ĉefa Esperanto-Asocio kaj almenaŭ la fundamenta scio de Esperanto.

Tasko de ĉiu membro de AFG estas aktiva laboro en grupo, kiu celas subteni niajn agrokulturistojn en ilia klopodo por akiro de aŭtarco en nutraj-produktado en nia lando. Al tiu ĉi aktiveco kontribuas ankaŭ eluzado de eksterlandaj spertoj, kiujn la membroj de AFG gajnos pere de legado de eksterlandaj Esperanto-gazetoj kaj almanakoj kun agrokultura temaro. Inverse niaj membroj povos publikigi siajn spertojn en eksterlandaj fakaj gazetoj aŭ sendeinde aŭ per helpo de AFG.

Granda okazo kontakti eksterlandajn esperantistojn-agrokulturistojn estos dum SEMINARIO PRI APLIKO DE ESPERANTO EN SCIENCOKAJ TEĤNIKO SAEST '84, kies ĉefa temo estos: PERSPEKTIVOJ DE LA MONDA NUTRAJ-PRODUKTADO. Ĝin organizos STS de ĈEA en Brno en la jaro 1984. La detalaĵoj informoj estos publikigitaj pli poste. Ni esperas, ke kaj la membroj de AFG kaj la interesatoj pri AFG eluzos tiun ĉi unikan internacian okazaĵon en nia ŝtato por prezento de siaj agrokulturaj spertoj ligitaj al la ĵemo. Tiamaniere ili povos dokumenti la altan nivelon de la Ĉeĥoslovaka agrokulturo sur internacia forumo. La prelegoj krome aperos en speciala almanako de la seminario. Ne preterlasu okazon ligi internaciajn kontaktojn kaj gajni valorajn fakajn spertojn.

Pri pli detalaĵoj informoj turniĝu al: Jan HOLEC, sekretario de AFG, Třebešice 81, ĈS - 286 01 ČÁSLAV.

J. Holec

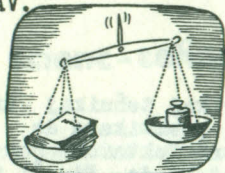
K I O E S T A S I L A S E ?

En STARTO n-ro 1/83 vi legis pri nova faka laborgrupo de agrikulturistoj. En mondo ekzistas ankaŭ Internacia Ligo de Agrikulturaj Specialistoj Esperantistoj /ILASE/.

Sian sidejon ILASE havas en Bulgario kaj jam 20 jarojn el-donas organon INTERNACIA AGRIKULTURA BULTENO, kiu estas unika internacia revuo pri agrikulturo en Esperanto. Estos eble pere de ĈEA gin aboni por Kcs 30,---

Iuj membroj de AFG oponas, ke en ILASE estas nur specialistoj. Sed ĉu ne estas hodiaŭ ĉiu agrikulturisto siamaniere specialisto?

Detalajn informojn petu ĉe Jan HOLEC, Třebešice 81, 286 01 ČÁSLAV.

ni recenzas

BAZA LITERATURA KRESTOMATIO. Redaktis Vilmos Benczik. Eldonis Hungara Esperanto-Asocio, Budapeŝto 1982, dua eldono, paĝoj 282, formato 17,5 x 12,5 cm, kartonita, prezo Kcs 39,---

Jen valora helpilo kaj gvidlibro por superaj ekzamenoj. Ĝi donas montrojn kaj fragmentojn el verkaro de gravaj Esperantaj literaturistoj kun koncizaj biografioj. La antaŭvidita amplekso de la verko kondiĉis verŝajne limigon de la listo de menciataj aŭtoroj tiel, ke pluraj tre gravaj el vidpunkto de verkriĉo, artisma valoro, de kvanto kaj kvalito sur kampoj poezia kaj proza, originala kaj traduka, superantaj kelkajn el la prezentataj, ne enestas. Mankas ekz. Waringhien, Lapenna, Sekelj, Neergaard, Ĉivoje, Drezen, Knoedt, Kamaryt, Lukáš, Hromada, Kořínek, Vondroušek, Rotkvič, k.a. Tial la ekzameno devos kompletigi siajn sciojn ankau el aliaj fontoj. Ĉar serĉi en longe disvenditaj libroj aŭ en jarkolektoj de gravaj Esp.gazetoj kiel Esperanto, Literatura Mondo, Mica Literatura Revuo, Norda Prismo, La Suda Stelo, Esperantisto, Heroldo, Fonto kaj aliaj apenau eblos. Malgrau tiu ĉi nekompleteco la verko estas valora kompendio pri la Esperanta literaturo, kies havindon ne reduktas nemultaj preseraroj. Stranga estas, ke sur paĝoj 248-50 mankas supersignoj sur ĉiuj majuskloj /?/. Ĝena estas disfaleĝmo de unuopaj folioj, kiu vokas pri bindigo de la libro antaŭ disperdigo de la partoj. La libro atestas pri la aprezinda eldona agado de HEA.

J. Kořínek

APOSTOLO DE LIBERECO. De Mercia MacDermott. Portreto de Vasil Levski sur la fono de Bulgario de la deknaua jarcento. Tradukis Nikola Aleksiev, redaktis prof.d-ro Stojan Ĝuĝev. Eldonis Sofia Pres 1980. 360 pĝ. formato 14 x 21 cm, tolbindita, prezo Kcs 49,50. Eblas mendi ĉe ĈEA.

En impona libro riveligas antau ni streĉa rakontado pri la vivo de la bulgara nacia heroo Vasil Levski, kiu konsekris sian tutan vivon al la malfacila batalo por liberigo el la 500-jara turka jugo. Sentime kaj vivoriske li dediĉis sian junan vivon al la sola celo: Libera Bulgario, plene abstinante de ĉiuj plezuroj kaj korpaj pasioj, kiel alkoholo, fumado, amindumoj. Senlaca organizanto de ribelulaj komitatoj tra la tuta lando li multfoje eskapis elsub la manoj de la turka polico.

ZK OSTROJ - ESPERANTO-RONDETO

Na rybníčku 43

O P A V A .

7 4 6 2 1

MUDr. Vladimír ŠKODA

Sovětská 919

BUČOVICE

6 8 5 0 1

A L I Ĝ I L O

al 5-a Esperantista Kultura Festivalo
la 16. - 18. 9. 1983 en O P A V A .

Antaŭnomo: Familia nomo:

Naskiĝjaro: Plena adreso:

.....

Mi mendas tranokton /substreku la taŭgan/ en la tagoj: 16.9.,

17.9., 18.9. en lita ĉambro. Subskribo:

La aliĝilo estos konsiderata nur post pago de la partoprenko-
tizo pere de poŝtpagilo, kiun ni sendos poŝtrevene post la ali-
go. La detala programo kaj pluaj informoj sendotaj. La l i m d a t o
por aliĝo: la 10.9.1983. La aligon bonvolu sendi al:

ZK OSTROJ - ESPERANTO-RONDETO

Na rybníčku 43

746 21 O P A V A .

A L I Ĝ I L O

AL TURISMA RENKONTIĜO DE JUNULARO '83 LA
7. - 9. 10. 1983 EN HOTELO TÁLSKÝ MLÝN
EN URBO Ž Ď Á R NAD SÁZAVOU, ĈSSR.

Familia nomo: Antaŭnomo:

Plena adreso:

Naskiĝjaro: Sekso:

Membro de landa Esperanto-Asocio:

Mi aliĝas /forstreku ne taŭgan/ al la 15 km, al la 35 km marŝo.

La aliĝilo estos konsiderata nur post pago de la partoprenko-
tizo pere de poŝtpagilo, kiun ni sendos poŝtrevene post la ali-
go. Pluaj detalaj informoj sendotaj. La l i m d a t o por
aliĝo: la 31-an de aŭgusto 1983. La aligon bv. sendi al:
MUDr. Vladimír Š K O D A, Sovětská 919, 685 01 BUČOVICE, ĈSSR.

Dato: Subskribo:

ZVĀZ ESPERANTISTOV SSR

Sobotské nám. 6

P O P R A D

0 5 8 0 1

ČESKÝ

ESPERANTSKÝ SVAZ

JILSKÁ 10

PRAHA 1

1 1 0 0 0

A L I Ĝ I L O

AL JUNULARA ESPERANTO-LERNEJO /JEL '83/
LA 7. - 20. 8. 1983 EN KOŠICE.

Familia nomo: Antaŭnomo:
Plena adreso:
Naskiĝjaro: Sekso:
Membro de landa E-Asocio: Membro de SZM:
/por enlandanoj/
Mi aliĝas /forstreku ne taŭgan/ en kurson: A, B, C
Mi pagas partoprenkotizon al
Deziroj aŭ proponoj:
Dato: Subskribo:

M E N D I L O
/ Objednávka /

Mi mendas ĉe vi jenajn titolojn kaj varon :

	sume
1 ekz.de KOLORA KATALOGO DE VARO	15,--Kčs
10 ekz.de BK :BANEJOJ ĈEĤOSLOVAKAJ	16,--Kčs
10 ekz.de BK :SALUTON EL ĈSSR/ESPERANTAJ LOKOJ/	16,--Kčs
1 ekz.de PEXESO	6,5 Kčs
1 ekz.de ANEKDOTOJ PRI GABROVANOJ	6,--Kčs
1 ekz. JANUSZ KORCZAK/bindita libro pri emineta homo- esperantisto, kiu pereis dum la dua mondmilito/..	47,--Kčs
1 ekz.de AVINJO RAKONTAS	6,--Kčs
s u m e	112,50 "

Se vi mendos komplete, vi ricevos 10% rabaton kaj ni NE FAKTUROS sendokostojn, do vi profitos 23,25 Kčs ! Validas nur por tiuj nie somera oferto !!

.....
via plena adreso kun poŝta kodo
.....

Dato : 1983

.....
subskribo

KOVOVÉ METALAJ REMIZOJ GARÁŽE

el ŝtala lado - fundamenta farbot-
avolo - duparta pordego - deklina
tegmento - sen planko - facila mu-
ntado aŭ sur submuro aŭ sur ebe-
na tereno

Longo 4400 mm - prezo 4840,-Kčs
Longo 5300 mm - prezo 5350,-Kčs
Longo 6200 mm - prezo 5830,-Kčs
Largo 3030 mm alto 2450 mm estas
egalaj ĉe ĉiuj tri tipoj.

Je mendo fabrikas kaj dum malon-
ga tempo 1-2 semajnoj liveras

INKLEMO

PRAHA (kooperativo)

Skribajn mendojn sendu al la adre-
so de komerca fako: INKLEMO PRA-
HA, maloobchodní úsek. 190 00 PRAHA
9, Spojovací 11, aŭ telefonu al n-ro 83 09 49.
Persone mendeblaj en Pragaj vendejoj de la
kooperativo. Transporton ni povas certigi. Re-
mizojn ni liveras nur al privatuloj.

**ESA
M 80**

ESTAS PRAKTIKA HELPANTO POR HEJMO.ĜI
OFERTAS VICON DA AVANTAĜOJ

- SIMPLAN PRISERVON
- MAPRIGRANDAN MANIPULADON
- MAL LONGAN TEMPON POR GLADI
- MALALTAN KONSUMON DE ELEKTROENERGIO
- ESTETIKAN FORMON KAJ ALIAJN

TEKNIKAJN DATOJN:

ELEKTROKURENTO
BEZONO DE ENERGIO

2 TERMOSTATOJ

LONGECO

LARĜECO

ALTECO

PEZECO

PREZO

220 V/50 HZ

2060 W

20-250° C

960 mm

290 mm

350 mm

28 kg

4.340 Kčs.

PRODUKTAS

Elektrodružstvo

PRAHA 8, KUNDRATKA 17

POR VIA KOMFORTO UTILIGU
ALSENDAN SERVON

Dom Mody
DOM MÓDY-BRATISLAVA

Antaŭ ni disvolviĝas la malfacila konspira laboro luktanta kun daŭra manko de monrimedoj, kiu eĉ devigis la komitatojn per teroro kontraŭ la riĉajn bulgaraĵn turkhelpantoj havigi monon por la armiloj. Tia danĝeriga laboro kun siaj brilaj agoj de sinofero kaj heroeco havis ankau siajn ombrajn flankojn, era-rojn en la konspira agado kun ies malfidebligoj kaj perfidoj, kiuj fine venigis la revoluciulon Levski la 6-an de februaro 1873, do apenau 5 jarojn antaŭ liberigo de Bulgario, sub latu- rkan pendumilon. Nur la historio plene aprezis la bravulon. La instrua kaj interesa libro meritas tralegon. Ĝia lingva kvali- to estas bona. Almetita estas listo de korektoj. Pri pluaĵ ne- listitaj korektindaĵoj mi informas la tradukinton.

J. Kořinek

MARGENE DE LA LERNOLIBRO. De Bernard Golden. Eldonis Hunga- ra Esperanto-Asocio, Budapeŝto, 1982. Kajero 60-paĝa, formato 14 x 20 cm, prezo 30 Ft.

Al la aprezinda vico da publikaĵoj far HEA en la lasta tem- po jen aldoniĝas plua salutinda verketo de fama esperantologo B. Golden. La kajero prezentas kolekton de diversgazete ape- rintaj prilingvaj studoj de akrevida lingva spertulo. Li mont- ras ne nur erarojn faratajn de hungaroj, sed ankau de aliling- vanoĵ pro influo de etnaj lingvoj au pro nesufiĉa lingvoscio. Tiaj aperas kelkfoje eĉ de konataj aŭtoroj, kiel li indikas. Kun simpatio mi legas lian rekomendon de pli kurtaĵ formoj ki- el ordi, loki ks, kiuj laŭ la reguloj de vortfarado kiel radi- koĵ substantivaĵ plene taugas. La sufikso -ig necesas nur por esprimo de koncerna ago: ordigo, lokigo, nomigo, finiĝo ks. Sa- me plurajn formojn kun -acio, -acii, -iciĵ eblas taŭge kurti- gi: aboli /aboliĉi/, diskrimini /diskriminacii/; escepte se la pli vasta formo havas specialan signifon semantikan: okupi /larga senco/, okupacii /militiste okupi/, ks. Pri skribado de propraj nomoj mi plene konsentas kun la aŭtoro, nome laŭeble konservi la etnan ortografion kaj enkrampe doni la proksimuman Esp. prononcon: Beaumarchais /Bomarŝe/, Bystřice /Bistrjice /. Legante tekstojn de "Rikardo Sulco", mi ĉiam rememoras pri unu eksklubano en Brno, kiu siatempe skribis "Teodoro Ĉejko en By- ŝtrico sub Hostýn", sed li estis iom mensfebla. Por nomoj el landoj neuzantaj latinan alfabeton estus plej bone lasi fone- tikan transskribon: Ĉajkovskij, Voroneĵ, Joŝito, Koogecu Niŝi- mura ks. Kial skribi Yoshito, Nishimura?

La sagacajn studojn kaj observojn de Golden legos ĉiu kun vera intereso kaj ĝerpos el ili utilajn instruojn. Lingve es- tas la verko altnivela kaj sen preseraroj.

J. Kořinek

DOLĈA GUSTO DE L' PACO. Kolekto Hibisko. Fremdlingva Eldo- nejo, Hanojo 1982. Kajero 50-paĝa, formato 12 x 16 cm. Eblas mendi ĉe ĈEA. Prezo Kčs 4,---.

En traduko de Nguyen Minh Kinh kaj Dang Dinh Dam prezenti- ĝas al ni du rakontoj kaj unu fabelo el Vjetnamio. En la unua rakonto de Ngo Thi Kim Cuc el 1979 gvidas nin la aŭtoro en la postmilitan Sajgonon, nun Ho Ĉi Minh-urbon, el kiu en tiu mal- facilega kaj abnegaciiga tempo fuĝadas okcidenten homoj malpa-

oiencaĵ, bonfartemaj, karieravidaĵ. Sed ni renkontas inter mul- taj firmkarakteraj du virojn kaj unu virinon, kiuj rezistas al tentoĵ kaj logoĵ de elmigrintoĵ kaj en la peza tempo ne forla- sas sian liberigintan patrion kaj pretas helpi honeste ĉe la rekonstruo de la suferinta hejmlando.

En la dua rakonto Anh Duc konigas al ni sorton de almozulo el jaro 1976, kiu blindigis kiel soldato de la Sajgona pupre- ĝima armeo. La venkinta popolregimo ĉiujn ĉi eksajn kontraŭ- ulojn, vunditojn kaj kriplulojn grandanime indulgas kaj reedu- ke ebligas al ili homindan vivon.

La tria estas vjetnama fabelo. La tuto estas prezentita en tre bona lingvaĵo, sen preseraroj. Mi trovis nur tri korektin- daĵojn: Sur pagoĵ 39 kaj 43 mi rekomendas anstataŭ "...venu ĉe ni" ... venu al ni, au venu ĉe nin, au alvenu ĉe ni; ĉar veni signifas moviĝi ien, au de ie. Sur p.46 "Post kelkan tempoĵ." tekstu Post kelka tempo. La libreton mi rekomendas kiel taŭgan informilon pri la cirkonstancoĵ en la postmilita Vjetnamio, kiu metas spegulon al kelkiu el ni.

J. Kořinek

LA ROZO DE L' SULTANO. De Gyula Krúdy. Tradukis d-ro István Nagy, ilustris László Kertész. Eldonis HEA, Budapeŝto 1982. 54 pagoĵ, formato 12 x 18,5, kartonita.

Fabelo pri malgranda hungarino Elinjo, kies fraton forkon- dukis turkoĵ en Istanbulon, por ke li fariĝu soldato. Al Elin- jo proponas sian helpon fileto de najbaro, la turko Ahmed, kaj ili ambau forlasas Budaburgon /jes, tiel/ kaj piede iras en Is- tanbulon, por liberigi la knabon. Kaj ili travivas fabelajn a- venturojn kaj danĝerojn kaj bonaj homoj helpas al ili, do la afero plene sukcesas.

La historiĉto okazas en la 16-a au 17-a jarcento, kiam Hun- garlando estis sub la turka regado dum unu kaj duonjarcento. La nomoj estas transskribitaj Esperante, kun escepto de Ĝil-Baba, rozkulturisto kaj rozoleoprodukisto en Buda, kiu laŭ la post- vortoj estis historia figuro. Sed oni ne klarigaĵ, kiel legi Ĝil. La lingvaĵo estas bona, desegnoĵ sur ĉiu pago, multfoje pro desegno ne restis loko por teksto sur la pago. Tre konvena legaĵo por infanoĵ bone sciantaj Esperanton.

A. Staňura

LA FERMITA URBO. De István Nemere. Eldonis HEA, Budapeŝto 1982. Respondeca redaktoro Vilmos Benczik. 128 pagoĵ, formato 14 x 20,5 cm, kartonita, prezo Kčs 26,---. Eblas mendi ĉe ĈEA.

Ĉi tiu originala Esperanta sciencifika romano atingas ni- velon de similaj verkoĵ en la naciaĵ lingvoj. Inter tiaĵ oni povas distingi du specojn. Tiujn, kiuj bazigas kaj eliras el sciencaĵ malkovroj kaj inventoj de la lastaj jardekoĵ sur kam- poĵ de fiziko, ĥemio, biologio, genetiko, astronomio, kosmo- nautiko /ekz. laseroĵ, mikroprocesoroĵ ks/ kaj kiuj supozigas pluajn eblojn en la estonteco de l' homaro. Kaj la duaj laŝas senbride flugi la fantazion ĝis absurdaĵoj. Tie rolas kosmoŝi- poĵ veturantaĵ al aliaĵ galaksioĵ, homoj senmortaj, homkoloni- oĵ ekloĝintaĵ sur Marso, Venuso kaj aliaĵ planedoj, do eĉ sur tiaĵ, kie la plej novaj esploroĵ konstatis egajn temperatu-

rojn, atmosferon de sulfacidaj gasoj ks. Se najbaraj galaksi-
oj distancas de ni ekz. 2 - 3 miliardojn da lumjaroj kaj la lu-
mo havas la maksimuman rapidecon atingeblan en la naturo, t.e.
ĉ. 300 000 km sekunde, ni imagu kiom da trilionoj da jaroj be-
zonus eĉ plej rapida kosmogipo de homo por tia vojaĝo. Do tiaj
fantaziaĵoj pli trafe nomigus sciencfabeloj.

En la romano de Nemere, kiu situas ie mezvoje inter ĉi du
ekstrecoj, ni trovas misteran urban artefaritan en ega ŝton-
rompeja groto centojn da metroj sub la tersurfaco, kun artefa-
rita fajrogloba suno elektre nutrata desur la tero. Estas 26-a
jarcento. Psikosociologia instituto de la Mondregistaro ekzilas
tiam dum 170 jaroj patologie krimemajn individuojn desur la
Tero. Ili estas antaŭe senigita; je memoro pri sia antaŭa vivo
kaj tie sube ili vivas en kondiĉoj de mezepoka homa scio. Tri
malpacemaj agresemaj scienculoj sukcesas plenmemore penetri
tiam kaj uzurpi la potencon, tirani la pacemajn kamparanojn,
por fine ekbatali inter si. Kun juna sciencisto-psikosociologo
Mark ni travivas aventurajn kaj nervostreĉajn okazintaĵojn. La
aŭtoro enplektas amepizodeton kaj filozofie-etikajn ideojn kaj
konsiderojn. La solvon de la "sciencfantastika" verkaĵo trovu
la legonto mem. Lingve havas la verko tre bonan nivelon.

Korektindaĵoj estas nur kelkaj malĝustaj. Krom kelkpaĝe iom
"anemia" preso kun perĝigantaj supraj literpartoj kaj supersi-
gnoj, ie eĉ tutaĵo vorto /p. 45/ oni ne povas ion riproĉi al
ĉi pliriĉigo de nia literaturo kaj mi povas ĝin rekomendi kiel
bonan distran legaĵon.

J. Kořínek

JAN AMOS KOMENSKÝ A INTERLINGVISTIKA. Ĉeflingva eseo de
doc. RNDr Vlastimil Novobilský, CSc, en "Sborník z konference
25. 3. 1982 při příležitosti 390. výročí narození Jana Amose
Komenského", p. 20 - 34. Eldonis Katedro de pedagogiko kaj
psihologio de la Pedagogia Fakultato en Ústí nad Labem, junio
1982.

Komence la konstato, kio estas interlingvistiko - eĉ moder-
naĵo enciklopedio de nia "Academia" ne konas la terminon. Post
la formorto de la latino kiel internacia lingvo aperis tenden-
co enkonduki novan internacian lingvon. Komenský laŭ logika
maniero atingis la postulon pri universala lingvo, kiu estas
unu el la kondiĉoj por krei kompaktan kaj harmonian sistemon
de sciencoj - la pansofion. La ceteraj kondiĉoj por tiu grava
kaj noblacela tasko estas komuna celado de universala scienci-
sta kolektivo, universalaĵ lernejoj kaj universalaĵ lernolib-
roj. La universalan lingvon Komenský pritraktas speciale en
sia "Panglotio" kaj aparte en ĝia /latina/ aldono "Unua provo
pri nova harmonia lingvo". Malbonsance, la manuskriptoj estis
perditaj dum tri jarcentoj kaj retrovitaj, en GDR, nur en la
jaro 1935. Jen la kauzo, kial Komenský ĝis nun ne okupas en la
interlingvistiko tian elstaran lokon, kiu al li plenmerite ap-
artenas. La scienca mondo ne sciis pri la ekzisto de tiuj tra-
ktaĵoj.

Komenský difinas la principojn, laŭ kiuj la internacia lin-
gvo estu konstruita. Li mem ne celis krei kompaktan sistemon
de nova lingvo - tiu tasko mem aperis nur post la fidinda el-

laboro de la supre menciita "Ĉioscienco" /Pansofio/. La inst-
ruisto de nacioj tamen montris per kelkaj montraĵoj sian ima-
gon pri la konstruo de tia lingvo, ekz. per konjugacio de la
proponita vorto "es" /esti/ - aposteriora, kaj "ban" -apriora.
La prezenco de "es" aspektas en singularo: eges, tues, illes;
pluralo: noses, voses, illies. Ĉe "ban" : banā, bane, bani; ba-
ná, bané, baní. En la pasinta tempo "es" antaŭmetas "ant" kaj
en futuro "post", "ban" respektive "pa" kaj "fa". Ekz. la 1-a
persono: anteges, posteges; pabana, fabana.

Komenský en la lingva sfero anticipis la postulon de Lenin:
"Absolute neniu privilegion al iu ajn nacio, al iu ajn ling-
vo!"

J. Mařík

SCIENCAJ KOMUNIKAĴOJ 1982. Eldonaĵo de la Scienca Eldoncen-
tro de UEA, Budapeŝto. 68 paĝoj 24,5 x 16,5 cm.

Unua kajero eldonita fare de la nove fondita instanco. Ĝi
enhavas multe da sciencaj artikoloj el diversaj fakoj, ekz. en-
tomologio, botaniko, arkeologio, medicino /inter aŭtoroj d-roj
Josef Hradil kaj Vladimír Harna, ĈSSR/, ekonomiko, ktp. La en-
havo estas do bunta kaj kompletigas ĝin pluraj redakciaj in-
formoj, inter kiuj gravas tiu pri formo kaj nivelo de artikolo-
j por kunlaborantoj.

Koncerne la lingvan nivelon oni povas nenion riproĉi, tamen
enestas du interesaĵoj. Inter la aŭtoroj estas pluraj doktori-
noj, kaj por tiu ĉi titolo oni trovas mallongigojn Dr. /-ino/,
kvankam ankaŭ la ĝusta d-rino kelkfoje aperas. Kaj la redakcio
notas ĉe unu artikolo pri infanoj, kie la aŭtorino uzas la pro-
nomon LI, ke anstataŭ LI /t.e. la infano/ estas pli bone uzi
ĜI, LIŜI aŭ SILI.

Estas dezirinde, ke esperantistoj-sciencistoj abunde legu
kaj kontribuu al la sciencaj komunikaĵoj, ĉar la scienca kampo
estas prestiĝa afero por nia movado.

La starto de la eldonaĵo - aperos unu kajero jare - estas
sukcesa.

A. Staňura

el leterkesto

Sinjoro
Javier Pérez de Cuellar,
Secretary General of United Nations,
NEW YORK, N.Y. - Usono.

Estimata sinjoro,

ni virinoj el la Esperantista Klubo en Prago, ĈSSR, okaze de
nia virina tago, salutas Vin elkore kaj dankas por Via senlaca
laboro, celanta al konservado de la mondopaco.

Ni petas Vin, en la nomo de niaj infanoj, ke Vi en Via penado daŭrigu ĝis al la ĝenerala senigo je ĉiuj militminacoj.

Prago, la 8-an de marto 1983.

Por Esperantista Klubo en Prago:
Helena ŠTRUNCOVÁ, p.m.,
estrino de EKP-virinoj.

Al ĈEA
Prago, ĈSSR.

E-klubo en Ho Ĉi Min-urbo organizis kunlabore kun VPEA kaj nia Kulturdomo printempan renkontiĝon por revigligi la E-agon. Oni ankaŭ parolis pri la 68-a UK en Budapeŝto.

Tiun tradicion nojjaran feston ĉeestis geveteranoj de VPEA, geklubanoj kaj kampuciaj E-geamikoj. Kultura programo prezentis kantojn, poemojn kaj mallongajn teatraĵojn. Se eblas sendu por nia fondjubilao de E-klubo esperantaĵojn kaj gratulojn al adreso:

ČAU LAC BO Quoc Tê Ngu Esperanto
T.P HO CHI MINH - V N 6 Mac dinh Chi Q.I

Al la redakcio de STARTO,
P R A G O , ĈSSR.

De la 6-a ĝis la 8-a de marto 1983 Riga centra Esperanto-klubo kun la klubo RADIETO organizis tradicion printempan renkontiĝon NEGFLOKETO '83, kiun oni dediĉas speciale por la Internacia Virina Tago. Ĝia slogano estis ESPERANTON POR TURISMO, TURISMON POR ESPERANTO. La renkontiĝo okazis en pitoreska kaj tre bela loko Sigulda. Partoprenis 133 geamikoj el 24 Esp. kluboj de nia lando. La programo enhavis slojdomontrandon pri turismaj temoj, prelegojn, amuzajn ludojn kaj maskobalon. Krom tio ankaŭ okazis piedmarŝo laŭ Siguldaĵ montoj kaj trarigardo de kavernoj ĉe la rivero Gauja.

Multaj bonaj impresoj restis post elpaŝo de aktoroj de la Riga ŝtata pupteatro, kies aktoroj prezentis al ni kelkajn fabelojn de Krilov.

Ni ankaŭ gratulis al niaj virinoj kaj knabinoj okaze de la Internacia Virina Tago kaj donacis al ili bondezirojn kaj inviton al la Tutsovetia Esperantista Junulara Tendaro.

Akceptu multajn salutojn de ĉiuj partoprenintoj de la NEGFLOKETO '83.

Al ĈEA,
PRAGO, ĈSSR.

Al la gesamideanoj en Ĉeĥoslovakio:

Mi sendas mian unuan leteron kaj mi emus amikece korespondi kun Vi.

Mi nomiĝas Marjo Rozefo Miranda, mi loĝas en Buenos Aires, Argentino. Mi aĝas 28 jarojn, fraŭlo, postisto, ĉarpentisto kaj mi studas muzikon per elektronika orgeno Yamaha.

Nun mi interesas multe pri Via lando, la loĝantaro, montoj, riveroj, klimatoj, riĉaĵoj kaj ĉefurbo. Mi interesas ankaŭ iujn monumentojn, kiuj estas nenunreblaj en Prago.

Argentino havas 1 federalan distrikton, 22 provincojn kaj 1 nacian teritorion. Ĝi estas lando kun ĉiaj produktaĵoj kaj gravaj pejzaĝoj. Tie ĉi praktikadas ĉiajn sportojn kaj en la ĉefurbo estas nenunreblaj aĵoj por sciokoni.

Kiujn ajn personojn interesataj pri Argentino aŭ pri mia amikeco mi serĉas en Ĉeĥoslovakio kaj mi atendas Vian leteron.

Multan dankon - ne forgesu min.
En Buenos Aires, Argentino, la 8-an de marto 1983.

Mario José MIRANDA
CASILLA 51
1828 BANFIELD /B A/
ARGENTINO

INFORMOJ EL SEKRETARIEJO

K O M U N I K O

De la 18a ĝis 20a de aprilo 1983 reprezentantoj de Esperanto organiziĝis el Bulgario, Ĉeĥoslovakio, GDR, Hungario, Pollando, Sovetunio okazigis en Radziejowice ĉe Varsovio sian 16an Konsultiĝon. Ili pritraktis demandojn pri la apliko de Esperanto en internacia aktiveco por paco kaj diversajn problemojn de la komuna laboro. La partoprenantoj aparte dankas al Pola Esperanto Asocio pro bonegajn laborkondiĉojn.

Radziejowice la 20a de aprilo 1983

PRINTEMPA KUNSIDO de CENTRA KOMITATO DE ĈEA

okazis 26an de marto en Praha. La komitatanoj trektis reporton pri la agado de estraro en 1982a jaro, finen ĵeran buĝeton, trektis pri gravaj organizaĵaj aferoj kaj akceptis signifajn decidojn. Pri detaloj vi povas turni sin al plejproksima nia loka grupo, kie estas informoj de la komitatanoj aŭ de la estroj de niaj regionaj komitatoj.

RESPONDO DE LA VIRINOJ EL GREENHAM COMMON

Esperantista Klubo en Praha ricevis je la Kristnaska bondeziro forsendita al la pacbatalantintoj en Anglio, Greenham Common, mane skribitan respondon, kies tradukon el la angla lingvo ni prezentas:

Kara Esperantista klubo,
dankon pro via letero, kiu subtenas nian agadon en Greenham Common. Mi ricevis multajn leterojn el Ĉeĥoslovakio kaj el la tuta mondo. Via letero apartenas al tiuj, kiujn mi scipovis legi /tio pravas la sukceson de Esperanto/, sed mi ne kapablas Esperante skribi.

Eble vi aŭdis, ke la 12.12.1982 estis por ni sukcesa tago, almenaŭ 30 000 virinoj ĉirkaŭis man' en mane la tutan bazon duoble /ĝi havas perimetron 9 mejloj/. Ni ankaŭ estis en la ba-

zo kaj dancis kaj kantis. 36 el ni estas nun en malliberejo, unu deksepjaraĝulino kaj unu sepdekjaraĝulino. Ni unuiĝis kaj fortiĝis dank' al la subteno de la pacamaj homoj de ĉie, kiuj volas forigi nukleajn armilojn.

Martha STREET, p.m.,
por virinoj el pactendaro
en GREENHAM COMMON

EN SOVETUNIO

aperis entau ne longe RAPORTO de Ju.V. Andropov en la komuna soleksido de Centra Komitato de KPSU, Supera Soveto de USSR kaj Supera Soveto de RSFSR, dediĉita al la 60-jariĝo de la fondo de Unio de Sovetaj Socialismaj Respublikoj/okazis 21a de dembro 1982/ Sur la koverto estas kolora foto de Ju.V. Andropov. Eldonis APN en Moskvo en Esperanto. Kiu interesiĝas skribu rekte al Asocio de Sovetaj Esperantistoj, prosp. Kalinina 14, SSOD, SU-103009 Moskva. La broŝuron redaktis kaj lingve preparis V. Samodaj. Ni gretules al tiu iniciato.

NI PARDONPETAS

ke okazis tiu ne agrabla ĥaoso en la lasta STARTO kun ŝanĝoj de la paĝoj. Ni tion rimarkis kiam ni ricevis la numerojn por ĉekspedo. Antau ni staris demando - ĉu ne akcepti numeron kaj ankoraŭ denove etendi aŭ sendi ĝin al vi kun espero, ke vi komprenos nian situacion. Okezis, ke venis al nia asocio nur du plendleteroj. Nu tio inter pli ol 4 000 de legantoj ne tro signifas. Aliaj, versajne, eble jam pardonis al ni kun kompreno. Dankon al ĉiuj. Tamen vi notu, ke paĝo 20 estas 13, paĝo 13 estas 20 kaj pluaj ŝanĝoj ne estas.

MULTAJ EL VI

mendas diversspecan esperantan varon. Okazas, ke vi ofte ne konas prezojn, stokon de nia varo, enhavon ktp. Por tiu celo servas nia kelkolora KATALOGO. En ĝi vi trovos ĉion necesan. Ne forgesu ĝin mendi. La prezo estas 15,-Kĉs / aŭ 5,-gld/ krome de sendokostoj. Ni minimume du foje jare renovigos la enhavon kaj informos vin ankaŭ pri novaĵoj en Stero.

KIO NE ESTAS EN KATALOGO

sed en nia stoko jes. Krome jam menciita varo vi ne forgesu pri la PEXESO - ĝi estas valora didaktika ludilo kaj por viaj infanoj kaj por maturaj homoj. Multkolora ludilo helpas lerni novajn nekonatajn esprimojn. Mepre mendu ĝin ĉe nia asocio. Prezo nur Kĉs 6,50 aŭ 2 gld.

EKSKURSO EN HERO-URBON LIDICE

Asocio de virinoj, kunlabore kun Esperantista Klubo en Prago, loka grupo de ĈEA, aranĝos sabate la 18.6.1983 piediran 20 km longan ekskurson KLADNO - LIDICE - PRAGO. Renkontiĝo de partoprenantoj je la 7-a horo apud la kaso de la fervoja stacidomo Praha-střed /Prago-centro/, Hybernská str., Prago 1.

ELTIRAJO EL LETERO EL USSR

Ni /Esperanto-klubo en urbo Nižnevartovsk/ kun granda ple-

zuro informas Vin, ke la 22.3.1983 laŭ la peto kaj propono de nia E-klubo en 8-a lernejo de nia urbo oni organizis kaj amase malkovris grandan salomon, kiel muzeo de amikeco inter USSR kaj Ĉeĥoslovakio. Nune pionira taĉmento de nia 8-a lernejo havas nomon de Jan Nálepka. Ĝelernantoj ĉi pionira taĉmento bone lernas, aktive laboras en ĉi-muzeo, interkorespondas kun ĝelernantoj el ĈSSR, propagandas historion kaj aliajn sciojn pri Ĉeĥoslovakio inter ĝelernantoj de nia urbo kaj distrikto. Vivu ĉiam Soveta-ĉeĥoslovaka amikeco.

Niaj ĝelernantoj deziras korespondi kun Viaj ĝelernantoj 10-14 jaraĝaj. Sendu adresojn: USSR, Tjumenskaja oblast, 626440 u. Nižnevartovsk, Omskaja ulica 12-3, ESPERANTO-klubo.

LA 4-a PRINTEMPA SEMINARIO EN MNICHOVO HRADIŠTĚ

En urbo Mnichovo Hradiště, ĈSSR, okazis la 13.-15.5.1983 la 4-a Printempa seminario, kiu havis riĉan kulturprogramon / Ota Dub: Laŭro kaj rozo - lud s E-trio/, la loka E-klubo preparis valoran Esperantan kurson kaj autobusan ekskurson en Prachovské skály. Logado en modernaj tranoktejoj,

5-a ESPERANTISTA KULTURA FESTIVALO

okazonta enkadre de la kultura semajno "26-a OPAVA DE BEZRUCH" la 16.-18.9.1983 en OPAVA

PROGRAMO:

16.9.1983: 19,00 h. - Inaŭguro de ekspozicio de P.RAK
19,30 h. - Orgena koncerto
17.9.1983: 9,30 h. - Solena kunsido kaj seminario
14,30 h. - Teatra posttagmezo
19,00 h. - Arta vespero
21,00 h. - Amika interbabilado
18.9.1983: 9,30 h. - Kultura antaŭtagmezo
14,00 h. - Trarigardo de la urbo

La 5-an Esperantistan Kultur Festivalon organizas Esperanto-Rondeto de Uzina Klubo OSTROJ Opava sub auspicio de ĈEA memore al 25-a datreveno de morto de Petr Bezruč.

ĜENERALAJ INFORMOJ:

La partoprenkotizo: Kĉs 45,-- /studentoj Kĉs 30,--/.
La logado: en hotelo de kategorio B estas disponeblaj 1 - 411-taj ĉambroj kaj komuna tranoktejo. Prezoj por entaŭtagmezo de Kĉs 20,-- ĝis Kĉs 35,-- por unu lito kaj nokto.

JUS APERIS NOVA KULTURA ALMANAKO

Penoramo. Vi povos legi fakte jam herediton, testamenton, de la mortinta konata verkisto kaj regisoro Valdemar Vinař. La Penoramo enhavas lian nekonatan romanon el Egiptujo. Prezo estas 16,--Kĉs aŭ 5,--Gld.

JUNULARO GVIDAS

Unufoje en la historio de Esperantista Klubo Praha partoprenis esperantistoj unuamajan manifestacion 1983 kun flagoj ĉeĥoslovaka kaj esperantista kaj kun emblemo de la klubo. Ili portis devizon PER ESPERANTO AL PACO. Dum la viciĝo ili disdonadis propagandajn flugfoliojn kun teksto ESPERANTO NE-POCHYBNĚ / Esperanto sendube /. Tiuj folioj vekis intereson pri esperanta movado. Tiel junularo ĉefe sub la iniciatema gvido kaj organizo de Pavla J o d a s o v á digne reprezentis pacen kaj esperantistan movadon antaŭ nia registaro kaj prezidento G. Husák. Ĉu aliaj grupoj same agis en niaj urboj ? Ni volonte akceptos viajn informojn.

PARTOPRENU E - ARANĜOJN en P O L L A N D O pere de Ĉ E A
Kotizoj por internaciaj Esperanto - aranĝoj en la 1983-a jaro - en ĉeĥoslovakaj kronoj:

57-ESP	jul.01-jul.15	Somera Esperanto-Lernejo en SWINOUJSKIE		2 500	Kĉs
58-ESP	jul.16-jul.30	"	"		2 500 "
59-ESP	aug.01-aug.15	"	"		2 500 "
60-ESP	aug.16-aug.30	"	"		2 500 "
61-EPP	jul.03-jul.10	Kajak-Ralio laŭ la rivero G w d a		1 500	"
62-EPB	jul.01-jul.15	Somera kurso por instruantoj de Esperanto en BYDGOSZCZ		1 500	"
63-EPB	jul.15-jul.29	Internacia Infana Esperanto-Vilaĝo en BYDGOSZCZ		1 500	"
168-EPB	jul.19-jul.22	Konferenco de Pola Esperanto-Junularo en BYDGOSZCZ		250	"
68-EPL	La XXI-a Kongreso de Pola Esperanto-Asocio okazos plej verŝajne en LODZO dum okt.21 - okt.23 paralele kun "OPERA-83" kaj kostos			500	Kĉs
Ĉiusemajnaj kursoj kadre de la Internacia Esperanto - Lernejo en TORUŬ aŭ BYDGOSZCZ:					
por kvartaga restado en BYDGOSZCZ /lundo-vendredo/				500	Kĉs
por septaga restado en TORUŬ-BYDGOSZCZ /dim.-dim./				750	"

A t e n t o n !

Organizanto de minimume 20-persona grupo, kiu partoprenas la aranĝojn en TORUŬ aŭ BYDGOSZCZ, estas gastigata de "ESPERANTOTUR" senpage. Ĉiuj kotizoj por la Esperanto-aranĝoj en Pollando inkluzivas tranoktadon, manĝadon, programon kaj prizorgon fare de Esperanto - vojaĝgvidanto de "ESPERANTOTUR".

Aliĝojn de ĉeĥoslovakaj civitanoj por la Esperanto-aranĝoj en Pollando akceptas:

Ĉ E A, Jilská 10, 110 00 PRAHA 1

STUDENTOJ LERNAS ESPERANTON

Jam la duan jaron ekzistas kaj laboras en la Pedagogia fakultato en Ustí nad Labem, ĈSSR, klubo de internacia amikeco

kaj paclaboro. La ĉefa enhavo de la klubo estas studo de la internacia lingvo kaj ĝia praktika apliko sur la internacia tereno. Ĝin partoprenas 9 studentoj /la origina nombro de 14 studentoj sinkis post foiro de kelkaj studentoj pro san- kaj studmotivoj el la fakultato/. Studentoj aranĝis por siaj gekolegoj informan ekspozicion pri sia laboro, pri kiu ankaŭ raportis la regiona taggazeto Průboj. Studentoj korespondas kun similaj kluboj en GDR, Hungario, Japanio kaj depost la venonta jaro aktive gvidos kursojn de Esperanto en Domoj de pioniroj kaj en lernejoj.

Klubo de la internacia amikeco kaj paclaboro estas unu el la oficialaj seminarioj, kiuj devas ĉiu studento de la fakultato partopreni /en la kadro de t.n. soci-politika praktiko/. Laboro de la studentoj estas ĉiujare enskribata en ilian studregistron.

Lau nia scio estas tiu ĉi aranĝo la sola oficiala instruado de Esperanto en la ĉeĥaj altlernejoj. La ekzemplo imitinda ankaŭ aliloke.

-VN-

LA TRANSDORSOĴETO

Aperis nova titolo el - ĝis nun ne tro ofta tereno - por to. Aŭtoroj ing.NOVÁK, ing.SPICKA kaj d-ro HNIK verkis broŝuron pri ĉeĥa maniero de memdefendo. Libreto interesa pri enhavo kaj ankaŭ lingve - /novaj esprimoj kun vortaro/ - certe estos valora por ĉiu. Ĝia nomo estas LA TRANSDORSOĴETO, enhavas 70 paĝojn de teksto kun desegnaĵoj. Dukolora koverto el kreta kartona papero. Formato A5, prezo Kĉs 15,-- aŭ 4,50 gld.

NOVA KOLORA E-BILDKARTO

Plua el serio de koloraj bildkartoj eldonita far ĈEA montras sur 4 bildetoj konatajn Esperantajn lokojn - sidejon de ĈEA, sidejon de AE SSR, hotelon ESPERANTO en montaro Tatry kaj SET Lančov. Prezo Kĉs 1,60 aŭ 0,50 gld. La BK bone kompletigas estintaĵn BK pri banlokoj kaj pri vidindaĵoj en ĈSSR. Minimuma mendo de BK estas 10 pecoj.

ZAGREBA RADIO-JUBILEO

Ek de 1953, fondita kiel informa fako pri novaĵoj rilatan - taj la zagreban Univerŝalan kongreson en 1953, esperantlingvaj radio-elsendoj daŭras ĝis hodiaŭ kiel Esperanto-fako. Aŭskultataj ankaŭ de ĉeĥoslovakaj esperantistoj. Tie ekzistas kelkaj personoj aŭskultantaj zagreban radio-programon 10 kaj pli da jaroj. Dankon al ili en la jubilea jaro.

Esperantlingvaj radio-elsendoj tro malmultas, pro tio la ekzistantaj bezonas subtenon kaj kuragigon. Donu ĝin aŭskultante la programon preparitan por Vi ĉiumarde, je la 23,45 h. laŭ MET, ondolongo 262 m.

Salutas Vin Esperanto-fako de Radio Zagreb.

-E.L.-

IEKA - INTERNACIA ESPERANTO-KLUBO AŬTOMOBILISTA

La klubo fondiĝis en 1965, la unua prezidanto estis konata M. JAUMOTTE, sekvis G. GRATTAPAGLIA. d-ro W. BORMANN, G.KUHL-MANN. Sume 1220 membroj estas en 35 landoj /30 en ĉeĥoslovakio/. En 29 landoj IEKA havas landajn reprezentantojn kaj en la Jarlibro de UEA 60 SOS-auto-delegitojn.

La ĉefa celo de IEKA estas la aplikado de Esperanto en la aŭtomobilista medio. Tamen, sincere dirite, la agado kaj la re-

zultoj ne estas brilaj: kelkaj gazet-artikoloj, ĉiujara kunsido okaze de universala kongreso /sekvanta en 1983 en Budapeŝto/, preparado de automobilista fakvortaro en 7 lingvoj kun 5 mil terminoj /aperos en Nederlando/. Unu el kaŭzoj de iom pasiva ekzistado de IEKA estas la nebona financa stato, bazita sole sur dumviva membro-kotizo de 4 us. dolaroj.

En la membraro de ĈEA certe estas multaj automobilistoj, kiuj scipovas konsili en la sfero de internacia automobilismo: kion IEKA entreprenu, kiel ĝi montru sin vivkapabla kaj utila ne nur por la movado, sed ankaŭ por la IEKA-membroj mem, kiel interesigi la ceterajn auto-posedantoj inter ni pri organizita laboro.

Viajn proponojn sendu al la IEKA-reprezentanto por ĈSSR: Ing. Jan WERNER, Kroftova 84, 616 00 BRNO. La sugestojn li peros al la estraro de la Klubo kaj en la budapeŝta kunsido de IEKA oni povos pri ili publike intertrakti.

/WE/

INTERESA ARTIKOLO

En gazeto Zeitschrift für Phonetik, Sprachwissenschaft und Kommunikationsforschung, Band 35, Heft 5, 1982 /Fakgazeto por fonetiko, lingvistiko kaj komunikig-esplorado, volumo 35, kaje-ro 5, 1982/, kiun eldonas La akademio de Sciencoj GDR, aperis artikolo de d-ro Erich SPITZ, CSc: Esperanto - eine agglutinierende Plansprache /Esperanto - aglutina planlingvo/. Tio estas eminenta sukceso de nia filologo, ĉar d-ro E. SPITZ, CSc., estas ĉefa esperantisto.

Komenca konstato: Ĉu similaj studaĵoj ne povas aperi ankaŭ en niaj ĉeĥoslovakaj fakgazetoj?

VERKISTINO KAJ ESPERANTO

Marie KUBÁTOVÁ, konata al la aŭskultantoj de Radio-Praha per siaj popolaj rakontadoj, konferis en la gazeto ROZHLAS /marto 1982/ en la rubriko LA RADIO KAJ MI, interalie: Mi ne planis libroforman eldonon de miaj GIGANTMONTARAJ FABELOJ, mi volis audi ilin el la radio.

Mi tre miris, kiam, post ioma tempo, venis al mi poŝtaĵo el Anglio. Ĝi estis gazeto de skotaj esperantistoj kaj daŭris momenton antaŭ ol mi sub la artikol-titolo PRI LA SPAREMA DONTINO rekonis mian DONTOVKA /Vo šetrný Dontouze a bílým čertoj/. Ĝi ja, propre, estis mia unua presita laboraĵo. Mi posedas ĝin kiel pruvon pri magio kaj sorĉoj de voĉo, portata trans la maron.

-J.M.-

RONDETA VIVO

BRNO: Nova kurso por komencantoj funkcias ekde la 1.3.1983 kun 24 personoj. Semajnon antaŭ ĉi tiu dato finigis la kurso 1982/1983 kun

preskaŭ ĉiuj partoprenintoj /el 18 restis 14/. Kurso por progresintoj funkcias dum la tuta jaro.

La klubo eldonis pluan BULTENON, n-ro 154.

FRÝDEK-MÍSTEK: FALSISTO DE BILDOJ de Vermer van Delf. Parolis s-ano

O. Malík kun diapozitivaj el la dresdona Zwinger.

PEREO DE POMPEJO, ĉeĥe legis M. Skařupová.

Ambaŭ prelegoj okazis la 20.2.1983 en kafejo Esperanto.

H A V Í Ř O V: En decembro 1982 la loka grupo adiaŭis kun prezidanto F. Strumínský, kiu transloĝigis for el la urbo. Li prezidis la grupon dum 23 jaroj kaj faris multegon por la movado, organizis ankaŭ kongreson de esperantistoj-fervojistoj. MŬLTAJN DANKOJN POR LIA LABORO.

Dum la jarkunveno la 20.1.1983 estis elektitaj nova prezidanto Zď. Heiser kaj sek. J. Pastrňáková. Nun okazas du kursoj por progresintoj /instruas prof. Pastrňák/, kaj kurso por komencantoj /Zď. Heiser/. Por la tuta jaro estas planataj prelegoj por ĉiu monato. La loka grupo posedas belan fote kaj bilde dokumentitan kronikon, komencigantan ĉe la fondiĝo de la grupo, do preskaŭ samtempe kun fondiĝo de Havířov. La nuna jam multjaraj kronikistino estas J. Pastrňáková.

H O Ř I C E: Ĉiujn tri VERDAJN generaciojn ne tiom ofte oni povas vidi, kiel sur la fotoĵo el la jarkunveno de la loka grupo Hořice v Podkrkonoš. La jarkunvenon partoprenis 23 personoj, ne nur la membroj, sed ankaŭ gejunuloj el ambaŭ funkciantaj kursoj kaj la gastoj, inter

kiuj estis ankaŭ la direktoro de JKP Hořice, k-do Šedivý, favoranto de la loka grupo /la unua de maldekstre/. Oni spertis la amikecan atmosferon kaj la traktado estis fruktodona. La kunveno okazis la 28-an de februaro 1983.

K O L Í N: En februaro /la 8.2.1983/ okazis jarkunveno de Esperanta-rondeto ĉe Urba kultur-centro Kolín. Partoprenis geesperantistoj de E-klubo el Prago kaj Poděbrady. Jarkunveno de la loka grupo havis riĉan kaj interesan programon: ĉiuj kantis E-kantetojn, aŭskultis eksterlandajn E-kantojn el kasedoj kaj katenantajn prelegojn pri SET Lancov, E-renkontigoj en Poděbrady kaj Mělník kun belaj kolor-diapozitivaj.

L A N Š K R O U N: Sabate la 5-an de februaro 1983 okazis en Lanškroun renkontigo de najbaraj E-klubo. Dum plenriĉa programo konatigis pli ol tridek ĉeestintoj kun problemaro de natur - protektado pere interesa prelego de ing. Hofman kun diapozitivaj, pri vojaĝado en Svedio kaj sekvis pluaj kulturaj aranĝoj. Al ili apartenis kanto-instruado de prof. Cink, poem-deklamado de s-ano Vopršál, ktp. Specialan atenton vekis muzikado de infanetoj per ligno-fajfmuzikiloj.

P R A G O: La 4-an - 6-an de februaro 1983 okazis jam la 2-a renkontigo de la Espe-

rantista klubo ESZTRACENCI. Ĵu-
naj geesperantistoj el 10 ur-
boj en ĈSR vizitis, krom alia,
la ekspozicion da Nacia Gale-
rio kaj jam tradician balon
de ĝardenistoj /vidu la fo-
ton/.

Ŭ S T Í N . L A B E M :
En domo de Kulturo ODKP oka-
zas ĉiujade kurso por komen-
cantoj kaj kunveno. En kadro
de la programitaj monatkunve-
noj okazis la 27.1.1983, krom
la jarkunveno kun elekto de
nova komitato, prelego de A.
Sole NORDBOHEMIAJ PROTEKTATAJ
TERITORIOJ. La 24.2.1983 oka-
zis prelego de F. Staněk el
Lovosice REMEMOROJ PRI LA VE-
NKA FEBRUARO 1948 kaj la 24.
3.1983 prelegis J. Kořínek EL
TREZOREJO DE HUMURO DE BED-
RICH ZELENKA. Doc. RNDr Vlas-
timil Novobilský, CSc rapo-
tis pri la de li en Lejpeigo
ĉeestita IFER renkontigo. Dum
la monatkunvenoj domiĝas in-
formoj pri la enlanda kaj ek-
sterlanda movado.

Dauras la E-kurso ĉe la
Pedagogia fakultato gvidata
de doc. d-ro V. Novobilský kaj
porinfana kurso ĉe la Dist-
rikta Domo de Pioniroj kaj
junularo far J. Kořínek. En la
nordbohemia partia organo, ĵur-
nalo Průboj, ni aperigis tri
artikolojn. Artisme faratajn
invitilojn por la monatkunve-
noj liveras aprezinde nia se-
kretario s-ano A. Sole.

Z N O J M O : La klubo a-
rangis okaze de la Internacia
Semajno de Amikeco leterves-
peron. Venis multaj leteroj
el 9 landoj.

Pri vojaĝo en Sovet-Unio
parolis s-ano Petrželová.

SUMPERK

La 17an de januaro okazis la
jarkunveno de EK. La 20an de

merto estis starigita la ĵunu-
lera sekcio en nombro de 6 mem-
broj. Gvidas sam. Davidová. La
9a kaj 10a de aprilo estis re-
aligita renkontigo kun ĝejunu-
loj el Olomouc aligita kun la
ekskurso al montaro Jeseníky.

La 14an de aprilo aranĝis EK
publikan prelegon de s. Lexman
el Zábřeh kun projekcio de 3
filmoj kaj 2 serioj de intere-
saj diapozitivaj sub la titolo
" Norda Ameriko en ordinaraĵ
tagoj ". Partoprenis 96 per-
sonoj.
La 20an de aprilo eestis invi-
tataj 3 membroj de nia EK al
konferenco de Domo de kulturo
ROH PRAMENT, kie ili estis ho-
norigitaj pro laboro en EK per
diplomoj kaj libroj.

BRNO

La 3.5.1983 aranĝis la klubo
vesperon kun poeto Jiří Karen
pri la tero : Karel Höger kaj
František Kožík/ al la 100a de-
traveno de Nacia Teatro/. Alt-
velora kaj edifa parolado, kiun
la publiko tre atente kaj kun
plena intereso sekvis. La pa-
rolado okazis en la ĉeĥa kaje-
speranta lingvoj, ofte kun spe-
cialaj glosoj al la internacia
lingvo.

KRONIKO

La 14-an de aprilo 1983
ĝisvivis gravan rondan viv-
jubileon Jana C Í C H O V Á,
konata al ni precipe kiel
tradukantino. En la kulmino de
sia aktiveco ŝi kunlaboris
kun pli ol 30 gazetoj, koni-
gante precipe la ĉeĥan lite-
raturon.

Sia originala p o e m a -
r o KVAR SEZONOJ /50 poezi-
aĵoj/ estas prespreta, ĉe ilu-
strita.

Ŝi funkcias kiel virin-ko-
misionestro en ĈSĈK, redaktis
VERKISTAN BULTENON kaj parto-
prenis en la Esperanto-angu-
loj de Radio Prago kadre de
elsendoj por Aŭstrio. Profe-
sie ŝi estis muzea gvidistino
seslingva, inkluzive Esperan-
ton.

Václav L O R E N Z, ak-
tivistino de la Esperantista
klubo en Prago, ĝisvivis la
19-an de februaro 1983 75 ja-
rojn.

Inĝ. Jan W E R N E R, ak-
tivistino en nia scienc-teknika
sekcio, fariĝis la 5-an de fe-
bruaro 1983 50-jara.

Al ĉiuj koran gratulon.

NI KONDOLENCAS

Nur nun ni eksciis pri tra-
gika morto de nia ĵuna memb-
rino Věra M A R E Š O V Á.
Ŝi estis kapabla kaj vigla
sportistino kaj de siaj 16 ja-
roj fidela membrino de nia
loka Esperanto-klubo en Vse-
tín. La 10-an de decembro
1981 ŝi vespere foriris en
neĝovento al sia kamaradino
kaj sur transiro de la ferve-
ja linio Rokytnice-Vsetín e-
vidente ne audis trajnon. Ŝi
estis 24 jara kaj ni profun-
de kortusitaĵ rememoras ŝin.

La 28-an de oktobro 1982
forlasis niajn vicojn multja-
ra membrino de la loka grupo
en Třebíč Milada P O L Á Ĉ -
K O V Á en ago de 70 jaroj. Ni
konservos ŝin en nia dankema
memoro.

Kun granda tristeco ni a-
noncas ke post neloga sed gra-
va malsano forlasis nin por
ĉiam en sia 74-a vivjaro nia
gentila samideano kaj antau-
cio nia neforgesebla kamara-
do arch. Josef D R L Í K. Li
mortis la 11-an de aprilo kaj
funebra adiaŭo okazis la 18-
an de aprilo 1983 en granda
ceremonia salono de la krema-
torio en Prago-Strašnice.

Multjara aktivisto kaj fun-
kiulo en komitatoj de la Es-
perantista klubo en Prago kaj
en ĈEA. Senĝese oferema fun-
kiulo de Komunisma partio de
Ĉeĥoslovakio, portinto de la
ŝtata ordeno PRO MERITOJ PRI
KONSTRUADO.

Honoron al lia laboro kaj
memoro. Ni ĉiuj konservos lin

en nia dankema memoro. Lia familio akceptu niajn plej profundajn kondolenc-esprimojn.

Libor KŘIVÁNEK, elstara esperantisto, faka laboranto de la muzeo en Písek, forpasis la 15.1.1983 en la aĝo de 56 jaroj. Li partoprenadis aktive ĉiujn gravajn aranĝojn kaj daŭre restos en nia memoro.

Jiřina MIKULOVÁ, esperdona juna frekventantino de la koresponda kurso el Ml. Bolšslav, forpasis post longa kaj grava malsano la 7.2.1983 en la aĝo de 29 jaroj, postlasante du malgrandajn infanojn. Akompanas sin nia tristata rememoro.

.....

Sabate la 23an de aprilo 1983 okazis en Jablonec n/N jam XIIa Printempa Porpeca Marŝo. Inter preskaŭ 400 partoprenantoj estis ankaŭ pionira rondeto JU-NECO el baza lernejo "Na va-lech" el urbo Poděbrady. Ili ricevis premion dediĉite de nia asocio al plej nombra grupo de esperantistoj junularo. Sur bildo ili studas planon de la marŝo.

Per ĉiuj 25 vortoj vi pagas 15 Kčs au 5 irpk. Abonantoj el eksterlando turnigu al viaj perantoj pri detalaj informoj!

Monika ZEUGNER, Neue Dorfstr.14, DDR 2851 DARGELUTZ, komencantino 23 j. dez. kor. kun social. landoj pri ĉiuj temoj de la vivo. Kol. bk. kaj reproduktadoj de pentraĵoj.

Jaroslav PALÁM, Gottwaldova str.247, 394 68 ŽIROVNICE, ĈSSR, 27 jara, dez. inters. PM kaj PI, geografo, libroj pri landoj, ktp.

Vladivostoka Esperanto-Klubo, dv. 100 let Vladivostoku n-ro 103, SU-690039 VLADIVOSTOK, USSR, KULAGINU G. - instruisto, 33 jara, dez. kor. tutmonde pri literaturo, lingvoj, pentrarto, ktp.

Doris LIPOWSKI, Poststr.9a, GDR 1910 KYRITZ, instruistino por lingvoj, 26 jara, dez. kor. tutmonde pri ĉiuj temoj.

Gintaras ŽIAUNYS, Žemaiti - jos 9-25, 235500 MAŽEIKIAI, Litovio, USSR - junulo, kol. PM, BK, diskojn kaj volonte interŝanĝos ilin.

Leonid SIGAL, Kirova 52, kv. 25, SU-270011 ODESSA, USSR - instruisto de matematiko, 29

jara, fraŭlo dez. kor. pri ĉ. t. kun fraŭlinoj el ĈSSR. Eblas libertempi ĉe Nigra maro.

Elizabeto SIFT, 9401 SOPRON Pf. 85, HUNGARIO, instruistino, 42 jara, organizas la 25.6.-25.7.1983 vojaĝon al okcident-europaj landoj. dez. kor. kun mezagaj s-anoj /pref. instruistojn/.

E-klubo KAMOMILO, SU-644099 OMSK n-ro 99, p.k.155, USSR, junulara klubo volas havi ĝemikojn en la tuta mondo kaj antaŭe ankaŭ en ĈSSR.

Dušan DVOŘÁK, Horáčkova ul. 1211, CS-140 00 Prago, ĈSSR, studento 21 jara, dez. kor. TM pri naciaj kutimoj, legendoj, konstrustiloj, hinda filozofio, karate, ĵogo, popola medicino, inters. proverboj, citaĵoj.

Zdeňka PAVLÍKOVÁ, Leninova 713, CS-757 00 VALAŠSKÉ MEZIRÍČÍ, ĈSSR - komencantino, 18 jara, dez. kor. pri literaturo, muziko, filmo, historio.

Iván ATTILA, Tito M.A-3/3-4, 24420 KANJIZA, JUGOSLAVIO - 12 jara knabo dez. kor. kun knabo kiu kolektas PM.

F. FRÝBERT, Poznaňská ul.6, CS-616 00 BRNO, ĈSSR - dez. kor. kun esperantistoj-radioamatoroj kaj aĉetos broŝuron SVĚTADÍL BEZ TLUMOČNÍKŮ de Oldřich Kníchal.

Vladimír ROTREKL, CS-669 02 ZNOJMO-DOBŠICE 297 dez. inters. bildkartojn pri folkloraj kostumoj kaj pri ĉefurboj de la ŝtatoj el la tuta mondo.

Eva Marie SCHÖNFELDT, Otto-Moritz-Str.63, DDR 2760 SCHWERIN - instruistino-rentulino, 62 jara, dez. kor. TM pri turismo, kulturo, manlaboro.

H. REIFFERSCHIEDT, Bahnstr. n-ro 12, GDR 2800 LUDWIGSLUST - oficistino, 44 jara, dez. kor. kun samagulo.

Hermann SCHULZ, E. - Thälmann-Str.23, GDR 2831 VELLAHN, komencanto, 19 jara, dez. kor. pri muziko, literaturo kaj vojaĝado.

Bernd GRUBE, GDR 2851 GARWITZ, Pf.144, 16 jara, kolektas plumojn kaj dez. kor. pri ornitologio.

Andrea NÉMETH, Szabadnép u. 63, 9798 JÁK, Hungario - lernantino, 20 jara, dez. kor. pri gramodiskoj, diversnacia kulturo, turismo.

Maria ŻYROMSKA, str. Budziszynska 130/II, WROCLAW, Pollando - inĝenierino, 27 jara, dez. kor. kun TM pri literaturo, turismo, reciproka gastigado, BK, diapozitivoj, modrevuoj.

Vladimír TRETJAKOV, ul. Juliusa Fučíka 9, kv.21, 357524 PJATIGORSK, USSR - inĝenierokonstruisto, 46 jara, dez. kor. kun samaguloj. Li satas turismon kaj proponas reciprokan gastigadon.

S-ro Marc BLONDELL, 22 rue Claude Debussy, 59130 LAMBERSART, Francujo - pensiulo dez. kor. precipe en la celo interŝanĝi PM.

Karlo WACHOLC, str.22 Stycznia n-ro 26, 89300 WYRZYSK, Pollando - 23 jara fraŭlo, dez. kor. pri E-movado, harmonikludo, poezio. Inters. PM, BK, kalendaroj, suveniroj, esperantaĵoj.

Brygida SZULC, str.22 Stycznia n-ro 64, 89300 WYRZYSK, Pollando - 19 jara fraŭlino, dez. kor. kun TM pri ĉ. t. kun samaguloj. Kolektas E-ajojn, monerojn, kol. BK, PM, suvenirojn.

Lüsi SEIL, Rúa 81-18, 202900
VILJANDI, Estona SSR, USSR -12
jara knabino dez.kor.kun sam-
aĝuloj.

Eda REMMET, Suve 5, 202900
VILJANDI, Estona SSR, USSR -12
jara lernantino dez. kor. kun
samaĝuloj.

Ilves REIN, Rúa 79-3, kaj
Antonen MEELIS, Rúa 79-2 16

jaraj knaboj, ambaŭ el urbo
202900 VILJANDI, Estona SSR,
USSR - dez.kor.kun TM.

D O N A C O J A L Ĉ E A ◀

Josef CHVOSTA, Poděbrady -
Kčs 20,--; KOPECKÁ, Praha -
Kčs 5,--; Stanislav LINHART,
Pardubice - Kčs 50,--.

ADIAŬAJ VORTOJ de la redaktoro de STARTO

Sub la preso de multaj cirkonstancoj, sed precipe pro la grandigantaj taskoj kaj devoj, kiujn kiel sekretario de nia Asocio mi devas solvpretigi, mi venis al la decido petpostuli de asocia prezidantaro mian liberigon de la funkcio de redaktoro de STARTO. Mia peto estis plenumita la 30-an de junio 1983. Samtempe venis la propono de nia Loka grupo en České Budějovice estontece la revuon pretigi.

Mi dankas al ĉiuj, kiuj helpadis al mi per konsiloj, sed ankaŭ per kritikaj vortoj. Ne estis facile en STARTO kunigi informorganizan parton de la Asocio kun kulturaj informoj tiel, ke ĝi estu revuo legenda, aktuala kaj enhave diverssenca kaj bunta. Dum ĝia preparado kaj kompostado mi travivis plurajn amuzajn, streĉigajn, sed ankaŭ penodonajn momentojn.

Ĉiujn, kiujn mi ne kontentigis kaj kies lingvan senton mi tuŝis aŭ kies kontribuadojn mi ne publikigis, ĉi - ĉiujn mi petas senkulpigi min. Tamen ja en kiu ajn lingvo preskau ĉiu aŭtoro havas sian propran lingvaĵon...

Al miaj sekvantoj mi deziras plenumon de bonaj sugestoj kaj ideoj, plenumon de bonaj kontribuadoj kaj ĉefe ke ili estu ĉiam tie, kie io por ni aktuala okazas.

Via Zdenko K ř i m s k ý

STARTO - informilo de Ĉeĥa Esperanto-Asocio, Jilská strato 10, 110 01 PRAHA 1, Ĉeĥoslovakio. Aperas 6 foje jare. Responda redaktoro Zdenko Křimský. Grafika aranĝo Milan Labašta. Desegnaĵoj Pavel Rak. Fotografadoj Dr. Kočvara, Jeníček, Hemerka, Křimský, Le Hořice, archiv. Transdonita al presejo la 28-an de aprilo 1983. Jarabono Kčs 24,--, por eksterlando Kčs 36,-- aŭ 10,50 gld, inkluzive sendkostojn. Abonantoj turniĝu al niaj perantoj, al UEA aŭ rektvoje al nia asocio.

STARTO - nepravidelny věstník Českého esperantského svazu, Jilská ul. 10, 110 01 PRAHA 1, vydávaný pro potřebu členů svazu. Vychází 6x ročně. Odpovědný redaktor Zdenko Křimský. Grafická úprava Milan Labašta. Kresby Pavel Rak. Fotografie: Dr. Kočvara, Jeníček, Hemerka, Křimský, MS Hořice, archiv. Tisk zajišťuje Technické ústředí knihoven, Praha. Předáno do tisku 28. dubna 1983. Dohledací pošta Praha 07. Snížený poplatek za poštovné povolen Ředitelstvím pošt Praha pod č. jedn. P/1-1267 ze dne 6.4.1979. Titulní fotografie: účastníci shromáždění v Pardubicích/autorem s. Hemerka/.

Export: Strojimport, Omnigo,
Skodaexport, Strojexport,
Technoexport, Kovco,
Polytechna, Investa, Motokov

PROJEKTAS KAJ VENDAS KOMPLETAJN MAŜINISTAJN
KAJ ALIAJN UZINOJN, FABRIKOJN KAJ ENTREPRENOJN.
OFERTAS KOMPLETAN FAKAN KUNLABORON DUM PRE-
PARO DE KONSTRUAĴOJ DUM ILIA KUNSTRUADO KAJ
POR ENKONDUKO DE MODERNIGO KAJ RACIONALIGO.

TOVARNY STROJIRENSKE
TECHNIKY,
koncernová účelová
organizace
INPRO

100 00 PRAHA 10, ROSTOVSKÁ 25, CSSR
Ředitelství:
110 00 PRAHA 1, OPLETALOVA 23
TEL 22 41 81-3
INPRO PRAHA
INPRO 121703

HOTELO GOMEL, ČESKÉ BUDĚJOVICE, ČSSR
OFERTAS EN 18 ETAĜOJ 189 ĈAMBROJ KUN 456
DA LITOJ. ĈE TABLOJ ESTAS LOKO POR 630 DA
GASTOJ. NIAJN SERVOJN VI TROVOR EN RESTO-
RACIO DRUŽBA, BAR-APERITIV, DANCVINEJO
"G" KLUBO KAJ EMINENTAN RIGARDON EL KA-
FEJO PANORAMO EN 16-A ETAGO.

HOTELOJ KAJ GASTEJOJ
ČESKÉ BUDĚJOVICE